

VALTIONEUVOSTON ASETUS ALUEHALLINTOVIRASTOISTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISESTA

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aluehallintovirastoista annettua valtioneuvoston asetusta (906/2009) ehdotetaan muutettavaksi siten, että nykyisin aluehallintovirastojen hallintopalvelut – vastuuyksiköissä ja eri aluehallintovirastoihin sijoitetuissa valtakunnallisissa erikoistumisyksiköissä ja erikoistumistehtävinä hoidettavat aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelutehtävät kootaan laajasti yhden aluehallintoviraston hoidettavaksi. XX aluehallintovirastoon ehdotetaan perustettavaksi koottuja tehtäviä hoitamaan aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue, jonka toimialueeseen kuuluisi koko maa Ahvenanmaan maakuntaa lukuun ottamatta. Vastuualue hoitaisi kaikkien aluehallintovirastojen sisäisen toiminnan hallinto- ja kehittämispalvelu- ja koskevia tehtäviä valtioneuvoston asetuksessa tarkemmin säädettävällä tavalla. Vastuualueen tulisi antaa tarvittaessa tukea Ahvenanmaan valtionvirastolle vastuualueelle kuuluvissa tehtävissä.

Vaikka hallinto- ja kehittämispalveluja hoitava vastuualue toimisi organisatorisesti yhdessä aluehallintovirastossa, hoidettaisiin sille kuuluvia hallinto- ja kehittämispalvelutehtäviä alueellisesti hajautetusti aluehallintovirastojen toimipaikoissa. Hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueelle sijoitetun henkilöstön virkapaikkana voisi olla XX aluehallintoviraston lisäksi muun aluehallintoviraston toimipaikka. Hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueen olisi tuotettava sille kuuluvat palvelut tasapuolisesti kaikille aluehallintovirastoille.

Lisäksi asetuksella säädettäisiin, että kaikissa aluehallintovirastoissa on vastuualueista erillisenä toimiva johdon tuen yksikkö, joka hoitaa sellaisia viraston johtamisen tukitehtäviä ja muita viraston hallinto- ja kehittämispalvelutehtäviä, joita ei hoideta valtakunnallisesti hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueella.

Ehdotus perustuu hallituksen helmikuussa 2013 eduskunnalle antamaan selontekoon aluehallinnon uudistuksen toimeenpanosta ja toteutumisesta (VNS 1/2013 vp). Ehdotuksen tavoitteena on mahdollistaa vähenevien hallinnon resurssien nykyistä joustavampi ja tehokkaampi käyttö ja lisätä toiminnan yhdenmukaisuutta. Aluehallintovirastojen hallintopalveluiden vastuuyksiköissä sekä hallintotehtäviä hoitavissa erikoistumisyksiköissä ja -tehtävissä henkilöstömäärä oli vuoden 2013 lopussa 166 henkilötyövuotta. Aluehallintovirastojen henkilöstökehitysissä hallinnolle on laskettu yhteensä 30 henkilötyövuoden vähennystavoite vuoden 2017 loppuun mennessä. Resurssien supistuminen edellyttää päällekkäisen virastohallinnoissa tehtävän työn karsimista sekä sellaisten uusien koottujen toimintamallien luomista, jotka parantavat hallintopalvelujen kustannustehokkuutta ja tuottavuutta. Aluehallintovirastojen hallintotehtävien kokoamisen tavoitteena on turvata jatkossakin resurssien supistumisesta huolimatta hallintopalvelujen hyvä saatavuus ja laatu sekä asiantuntemus kaikissa aluehallintovirastoissa.

Uudelle vastuualueelle siirtyviä tehtäviä hoitava henkilöstö siirtyisi XX aluehallintovirastoon valtion virkamieslain (750/1994) 5 a §:n mukaisesti.

Valtioneuvoston asetuksenantovalta perustuu ehdotetun aluehallintovirastojen vastualueita koskevan sääntelyn osalta aluehallintovirastoista annetun lain (896/2009) 5 §:n 2 momenttiin, vastuualueiden sijoittumista aluehallintovirastoihin ja virastojen toimialueiden laajentamista koskevan sääntelyn osalta aluehallintovirastoista annetun lain 6 §:n 1 momenttiin sekä aluehallintoviraston virkojen kelpoisuusvaatimuksia koskevan sääntelyn osalta aluehallintovirastoista annetun lain 14 §:n 3 momenttiin.

Asetus ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2015.

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Hallitus antoi helmikuussa 2013 eduskunnalle selonteon aluehallinnon uudistuksen toimeenpanosta ja toteutumisesta (VNS 1/2013 vp). Selonteossa linjattiin, että aluehallintovirastojen ja ELY-keskusten toimivaltaa muutetaan osassa tehtäviä valtakunnalliseksi. Selonteon mukaan aluehallinnon viranomaisten tehtäviä ja toimivaltaa on syytä tarkastella paitsi alueellisesti myös valtakunnallisesti. Joiltakin osin virastoissa on jo käytössä toimintatapa, jossa asiantuntemusta ja resursseja on koottu joko valtakunnalliseksi tai viraston maantieteellistä toimialuetta laajemmaksi tehtäväkokonaisuudeksi, mutta aluehallintovirastoissa ja ELY-keskuksissa on selonteon mukaan tarpeen tarkastella myös uusia mahdollisuuksia määritellä viraston toimivalta joissakin tehtävissä alueellisen jaotuksen sijaan valtakunnalliseksi toimivallaksi. ELY-keskusten ja aluehallintovirastojen hallinnollisten tehtävien hoitaminen ja niihin liittyvät ns. erikoistumisyksiköt tulisi selonteon mukaan koota toisaalta yhden ELY-keskuksen ja toisaalta yhden aluehallintoviraston alaisuuteen henkilöstön kuitenkin työskennellessä alueellisesti hajautettuna. Selonteossa arvioitiin, että tehtävien koamisella voidaan vähentää henkilöstötarvetta hallinnollisissa tehtävissä ja myös yhdenäistää toimintaa.

Valtiovarainministeriö asetti 11.4.2014 Keskus- ja aluehallinnon virastoselvitys – hankkeen (VIRSU) ajalle 11.4.-31.12.2014. Hanke perustuu hallituksen rakennepoliittiseen ohjelmaan. Hankkeen tavoitteena on käyttää valtion resursseja tehokkaasti ja vähentää päällekkäistä työtä. Julkiselle palvelutuotannolle on rakennepoliittisessa ohjelmassa asetettu 0,5 prosentin vuotuinen kasvutavoite, ja tämän tavoitteen on toteuduttava myös valtion toiminnoissa. Samaan aikaan halutaan turvata palvelujen saatavuus sekä asiakkaiden oikeusturva ja yhdenvertaisuus koko maassa.

Talouspoliittinen ministerivaliokunta puolsi 18.3.2014 hallituksen selontekoon eduskunnalle perustuvien, käynnissä olevien hankkeiden valmistelua ja toimeenpanoa suunnitellussa aikataulussa. Näihin hankkeisiin kuuluu myös ehdotettu aluehallintovirastojen hallinnollisten tehtävien kokoaminen.

2 Nykytila

2.1 Lainsäädäntö

2.1.1 Aluehallintovirastojen organisointi ja tehtävänjako

Aluehallintovirastojen organisoinnista säädetään aluehallintovirastoista annetun lain 5 §:ssä. Pykälän 1 momentin mukaan aluehallintovirastojen lukumäärästä, toimialueista, nimistä ja toimipaikoista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Pykälän 2 momentin mukaan aluehallintovirasto jakautuu sille kuuluvien tehtävien hoitamista varten vastuualueisiin. Viraston vastuualueista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Pykälän 3 momentin mukaan aluehallintoviraston työsuojelun tehtäviä hoitava vastuualue on riippumaton valvontatehtävää hoitaessaan. Vastuualueen toiminta on järjestettävä siten, että riippumattomuus ja puolueettomuus työsuojelun valvontatehtävissä on turvattu. Vastuualueelle ei saa antaa sellaisia muita tehtäviä, jotka voivat vaarantaa työsuojelun valvontatehtävien asianmukaisen hoitamisen tai riippumattomuuden. Pykälän 4 momentin mukaan aluehallintoviraston ympäristölupa-asioita hoitava vastuualue on lupa- ja muita hakemusasioita hoitaessaan sekä viraston kilpailuasioita hoitava vastuualue kilpailuasioita hoitaessaan riippumaton. Näiden vastuualueiden toiminta on järjestettävä siten, että riippumattomuus ja puolueettomuus edellä mainituissa tehtävissä on turvattu. Viraston ympäristölupa-asioita hoitavalle vastuualueelle ei saa antaa sellaisia muita tehtäviä, jotka voivat vaarantaa lupa- ja muiden hakemusioiden käsittelyn riippumattomuuden.

Aluehallintovirastoista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:ssä säädetään aluehallintovirastojen organisaatiosta ja tehtäväjaosta. Aluehallintovirastoissa on viisi vastuualuetta: peruspalvelut, oikeusturva ja luvat –vastuualue, opetus- ja kulttuuritoimi –vastuualue, ympäristölupavastuualue, työsuojelun vastuualue sekä pelastustoimi- ja varautuminen –vastuualue. Aluehallintovirastossa on lisäksi viraston hallintopalvelu- ja hoitava vastuuyksikkö.

Asetuksen 3 §:ssä säädetään vastuualueiden sijoittumisesta aluehallintovirastoihin ja niiden toimialueista. Pykälän 1 momentin mukaan kaikissa aluehallintovirastoissa on peruspalvelut, oikeusturva ja luvat, opetus- ja kulttuuritoimi sekä pelastustoimi ja varautuminen -vastuualueet. Nämä vastuualueet huolehtivat niille säädettyjen tai määrättyjen tehtävien hoitamisesta aluehallintoviraston toimialueella. Pykälän 2 momentin mukaan ympäristölupavastuualueiden ja työsuojelun vastuualueiden sijoittumisesta aluehallintovirastoihin ja niiden toimialueista säädetään erikseen.

Aluehallintovirastoista annetun asetuksen 2 §:n 4 momentin mukaan aluehallintovirastoista annetun lain 16 §:ssä tarkoitettu Ahvenanmaan valtionvirasto organisoidaan ja sen tehtäväjako toteutetaan 1-3 §:ssä säädettyjen perusteiden mukaisesti.

2.1.2 Aluehallintovirastojen toimivalta sekä toimialueet ja niiden laajentaminen

Aluehallintovirastoista annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirasto huolehtii sille säädettyjen tehtävien hoitamisesta toimialueellaan ja käyttää sille kuuluvaa toimivaltaa siten kuin siitä tässä tai muussa laissa säädetään. Aluehallintovirasto voi kuitenkin hoitaa tehtäviä myös useamman kuin yhden viraston toimialueella, jos toimialueen laajentamisella voidaan tehostaa virastojen toimintaa ja valtion hen-

kilöstö- ja muiden voimavarojen käyttöä, parantaa palvelujen saatavuutta, edistää alueen suomen- ja ruotsinkielisen sekä saamelaiskäräjistä annetussa laissa (974/1995) tarkoitetulla saamelaisten kotiseutualueella saamenkielisen vähemmistön kielellisten oikeuksien toteutumista tai turvata tehtävissä tarvittavan erityisasiantuntemuksen saatavuus taikka toimialueen laajentaminen on tarkoituksenmukainen muun vastaavan syyn vuoksi. Vastuualueiden sijoittumisesta aluehallintovirastoihin ja virastojen toimialueen laajentamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Aluehallintovirastoista annetun lain säätämiseen johtaneessa hallituksen esityksessä (HE 59/2009 vp) on 6 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa todettu 6 §:n 1 momentin osalta muun muassa, että:

”Momentin toisessa lauseessa säädettäisiin siitä, millä edellytyksillä edellä mainitusta pääsäännöstä olisi mahdollista poiketa ja tehdä viraston toimialuetta koskevia järjestelyjä aluehallintovirastojen välillä. - - - Kysymykseen tulisivat muun muassa järjestelyt, joilla kootaan erikoistumis- tai tukitehtäviä taikka edesautetaan työntästä virastojen välillä. - - - Pykälän perusteella olisi ensinnäkin mahdollista tarvittaessa määritellä aluehallintovirastojen alueellinen toimivalta siten, että vain osassa virastoista hoidettaisiin kaikkia aluehallintovirastoille säädettyjä tehtäviä. Toiseksi pykälän antaisi tarvittaessa mahdollisuuden myös siihen, että niin sanottujen erikoistumistehtävien sekä talous-, henkilöstö- ja toimitilahallinnon, tietohallinnon, tietopalvelun, viestinnän ja hankintatoimen tai muiden vastaavien tukitehtävien hoitaminen voitaisiin keskittää yhteen tai muutamaaan aluehallintovirastoon. Säännösehdotus antaisi mahdollisuuden siinä säädetyin edellytyksin tehdä myös muita vastaavan kaltaisia toimivaltajärjestelyjä aluehallintovirastojen välillä.”

Valtioneuvoston asetuksella ei voida säätää toimialueiden laajentamisesta työsuojelun tehtävissä tai ympäristölupa-asioiden tehtävissä. Aluehallintovirastoista annetun lain 6 §:n 2 momentin mukaan toimialueen laajentamisesta työsuojelun tehtävissä säädetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella ja ympäristölupa-asioiden tehtävissä ympäristöministeriön asetuksella.

2.1.3 Aluehallintovirastojen ohjaus

Aluehallintovirastoista annetun lain 7 §:n mukaan aluehallintovirastojen yleishallinnollinen ohjaus kuuluu valtiovarainministeriölle. Lain 10 §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirastojen toimintaa ohjaavat omilla toimialoillaan oikeusministeriö, sisäministeriö, valtiovarainministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristöministeriö sekä se keskushallinnon virasto, jonka tehtäväksi ohjaus on erikseen säädetty tai määrätty (*toiminnallinen ohjaus*). Valtiovarainministeriö huolehtii viraston yhteisiä toimintoja ja muita viraston yhtenäisen toiminnan kannalta tarpeellisia toimenpiteitä koskevasta toiminnallisesta ohjauksesta. Aluehallintovirastoista annetun lain säätämiseen johtaneessa hallituksen esityksessä (HE 59/2009 vp) on todettu, että aluehallintoviraston yhteisiä toimintoja ja muita viraston yhtenäisen toiminnan kannalta tarpeellisia toimenpiteitä koskevalla toiminnallisella ohjauksella tarkoitettaisiin esimerkiksi talous-, henkilöstö- ja toimitilahallinnon, tietohallinnon, tietopalvelun, viestinnän tai hankintatoimen taikka muita vastaavia yhteisiä tukitehtäviä.

2.1.4 Aluehallintovirastojen johtaminen

Aluehallintovirastoista annetun lain 11 §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirastoa johtaa viraston johtaja. Viraston johtaja vastaa viraston toiminnan tuloksellisuudesta ja viraston yhteisten tulostavoitteiden saavuttamisesta. Pykälän 2 momentin mukaan aluehallintoviraston vastuualuetta johtaa vastuualueen päällikkö. Vastuualueen päällikkö vastaa vastuualueen toiminnan tuloksellisuudesta ja tulostavoitteiden saavuttamisesta. Pykälän 3 momentin mukaan aluehallintovirastolla on johtoryhmä, joka huolehtii viraston toimintojen yhteensovittamisesta. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii viraston johtaja. Johtoryhmän muusta kokoonpanosta määrätään viraston työjärjestyksessä.

Aluehallintovirastoista annetun asetuksen 4 §:n mukaan aluehallintoviraston johtajana on ylijohtaja sekä viraston vastuualueen ja hallintopalvelujen vastuuyksikön päällikkönä johtaja.

2.2 Aluehallintovirastojen hallinnolliset tehtävät

Aluehallintovirastojen hallinnolliset tehtävät hoidetaan nykyisin pääasiallisesti kunkin aluehallintoviraston omassa hallintopalvelujen vastuuyksiköissä sekä valtakunnallisina erikoistumistehtävinä.

Aluehallintovirastoista annetun asetuksen 5 §:n mukaan kaikissa aluehallintovirastoissa on hallintopalvelujen vastuuyksikkö. Vastuuyksikkö hoitaa niitä viraston yleistä hallintoa, taloushallintoa, toiminta- ja taloussuunnittelua, henkilöstöhallintoa, tietopalvelua, viestintää sekä muita viraston sisäisen toiminnan tukipalveluja koskevia tai vastuuyksikölle erikseen määrättyjä tehtäviä, joita ei hoideta valtakunnallisesti aluehallintovirastoista annetun asetuksen 7-11 §:ssä säädetyllä tavalla. Hallintopalvelujen vastuuyksikkö toimii aluehallintoviraston vastuualueista erillisenä yksikkönä.

Hallinto- ja kehittämispalveluiden erikoistumistehtävissä yhden aluehallintoviraston toimivalta on laajennettu aluehallintovirastoista annetun lain 6 §:n 1 momentin nojalla kattamaan kyseisissä tehtävissä myös muiden aluehallintovirastojen toimialueet. Erikoistumistehtävät on organisoitu joko siten, että tehtävä hoidetaan jonkin asetuksella säädetyn aluehallintoviraston hallintopalvelujen vastuuyksikössä tai siten, että tehtävä on asetuksella säädetty organisoitavaksi erilliseen yksikköön. Aluehallintovirastojen yhteisiä erikoistumisyksiköitä ja -tehtäviä ovat Etelä-Suomen aluehallintovirastossa sijaitseva aluehallintovirastojen toiminnan kehittämisyksikkö, Lapin aluehallintovirastossa sijaitseva aluehallintovirastojen tietohallintoyksikkö, Itä-Suomen aluehallintovirastossa sijaitseva aluehallintovirastojen työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikkö, Lounais-Suomen aluehallintovirastossa sijaitseva aluehallintovirastojen sisäisen tarkastuksen toimintayksikkö sekä samassa aluehallintovirastossa hoidettavat hankintatoimeen ja toimitilahallintoon liittyvät valtakunnalliset toiminnot Lisäksi tietyt taloushallinnon tehtävät kuten kirjanpitoyksikkötehtävät hoidetaan kootusti Etelä-Suomen aluehallintovirastossa.

Myös aluehallintovirastojen vastuualueilla hoidetaan jonkin verran sekä substanssia avustavaa hallinnollista työtä että hallintotehtäviä avustavaa työtä. Hallintotehtävien avustavasta työstä merkittävin osa kohdistuu asiakirjahallinnon tehtäviin. Lisäksi vastuualueilla tehdään talous- ja henkilöstöhallinnon avustavia tehtäviä sekä viestin-

tään liittyviä tehtäviä. Muita hallinnollisia tehtäviä vastuualueilla tehdään vähäisemmässä määrin. Työsuojelun vastuualueiden osalta toimitilamenot ja tavanomaiset virastopalvelumenot ovat valtion talousarviossa valtiovarainministeriön pääluokassa aluehallintovirastojen toimintamenomomentilla (28.40.01 Aluehallintoviraston toimintamenot). Työsuojelun toimintamäärärahat tulevat pääosin työsuojelun omalta toimintamenomomentilta (33.70.01 Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot).

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueen yhteyteen on hallinnollisesti sijoitettuna työsuojelun vastuualueiden tukipalveluyksikkö (TUPA). Tukipalveluyksikön asemasta ja tehtävistä on säädetty eräiden aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueiden toimialueista annetulla sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella (930/2009). Tukipalveluyksikön tehtäviin kuuluu työsuojelun valtakunnallinen koulutus, työsuojelun vastuualueiden yhteinen viestintä ja työsuojelun tietojärjestelmät. TUPAn henkilöresurssit ovat noin 16 henkilötyövuotta. Tukipalveluyksikön resurssit ovat työsuojelun vastuualueiden yhteisiä resursseja, jotka tukevat työsuojelun vastuualueiden toimintaa. TUPA:n toiminta rahoitetaan aluehallintovirastojen työsuojelun momentilta. Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut työryhmän selvittämään työsuojelun vastuualueiden valtakunnallisia erikoistumistehtäviä. Työryhmän toimeksianto on sisältyy myös tukipalveluyksikön tehtävien arviointi. Työryhmän esityksen on tarkoitus valmistua 30.9.2014 mennessä.

2.3 Hallintopalvelujen vastuuyksiköiden ja erikoistumisyksiköiden henkilöstö

Aluehallintovirastojen kokonaishenkilöstömäärä oli 1 204 henkilötyövuotta vuonna 2013. Aluehallintovirastojen toimintamenomomentilta palkatun henkilöstön määrä oli 729 htv:tä ja työsuojelun momentilta 452 htv:tä. Muilta momenteilta palkatun henkilöstön määrä oli 23 htv:tä.

Hallintopalvelujen vastuuyksiköissä henkilöstömäärä oli vuoden 2013 lopussa 132,7 htv:tä. Aluehallintovirastojen hallintotehtävien erikoistumisyksiköissä ja -tehtävissä henkilöstömäärä oli 33,7 htv:tä vuonna 2013. Yhteensä virastojen hallintopalvelutehtäviä tekevien määrä näissä yksiköissä ja toiminnoissa on noin 166 htv:tä. Määrä ei sisällä työsuojelun toimintamenomomentilta (33.70.01 Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot) rahoitettavaa työsuojelun vastuualueiden tukipalveluyksikön (TUPA) henkilöstöä.

3 Tavoitteet ja ehdotukset

3.1 Yleiset tavoitteet

Ehdotuksena on, että nykyisin aluehallintovirastojen hallintopalvelujen vastuuyksiköissä ja eri aluehallintovirastoihin sijoitetuissa erikoistumisyksiköissä ja –toiminnoissa hoidettavat aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelutehtävät kootaan laajasti aluehallintovirastoista annetun lain 6 §:n 1 momentin nojalla yhden aluehallintoviraston, XX aluehallintoviraston, hoidettavaksi.

Ehdotetun aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelujen kokoamisen tavoitteena on mahdollistaa vähenevien hallinnon resurssien nykyistä joustavampi ja tehokkaampi käyttö ja lisätä toiminnan yhdenmukaisuutta. Hallintopalveluiden vastuuyksiköissä sekä erikoistumisyksiköissä ja -tehtävissä henkilöstömäärä oli vuoden 2013 lopussa 166 henkilötyövuotta. Aluehallintovirastojen henkilöstökehyksissä hallinnolle on laskettu yhteensä 30 henkilötyövuoden vähennystavoite vuoden 2017 loppuun mennessä. Resurssien supistuminen edellyttää päällekkäisen virastohallinnoissa tehtävän työn karsimista sekä sellaisten uusien koottujen toimintamallien luomista, jotka parantavat hallintopalvelujen kustannustehokkuutta ja tuottavuutta. Aluehallintovirastojen hallintotehtävien kokoamisen tavoitteena on turvata jatkossakin resurssien supistumisesta huolimatta hallintopalvelujen hyvä saatavuus ja laatu sekä asiantuntemus kaikissa aluehallintovirastoissa.

XX aluehallintovirastoon perustettaisiin koottuja tehtäviä hoitamaan aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue, jonka toimialueeseen kuuluisi koko maa Ahvenanmaan maakuntaa lukuun ottamatta. Vastuualue hoitaisi kaikkien aluehallintovirastojen sisäisen toiminnan hallinto- ja kehittämispalveluja koskevia tehtäviä valtioneuvoston asetuksessa tarkemmin säädettävällä tavalla. Vaikka Ahvenanmaan maakunta ei kuuluisikaan hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueen toimialueeseen, tulisi vastuualueen antaa tarvittaessa tukea Ahvenanmaan valtionvirastolle vastuualueelle kuuluvissa tehtävissä.

Aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueiden yhteisten tukipalvelutehtävien järjestämisestä säädettäisiin kuten nykyisinkin erikseen aluehallintovirastoista annetun lain 6 §:n 2 momentin nojalla sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetyt työsuojelun vastuualueiden yhteiset kootut tukipalvelutehtävät koskevat aluehallintovirastojen työsuojelun valvontaan liittyvän koulutuksen suunnittelua ja toteutusta, viestintää sekä valvontaa tukevien tietokantojen ja rekisteritietojen ylläpitoa. Näiden tehtävien asemaa ei ehdotuksella muuteta.

Vaikka hallinto- ja kehittämispalvelut hoitava vastuualue toimisi organisatorisesti yhdessä aluehallintovirastossa, tulisi sen tuottaa sille kuuluvat palvelut tasapuolisesti kaikille aluehallintovirastoille. Hallinto- ja kehittämispalvelutehtäviä hoidettaisiin edelleen alueellisesti hajautetusti kaikkien aluehallintovirastojen toimipaikoissa ja hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueelle sijoitetun henkilöstön virkapaikkana voisi olla XX aluehallintoviraston lisäksi muun aluehallintoviraston toimipaikka. Tämä koskisi sekä esimiehiä että muuta vastuualueen henkilöstöä.

Lisäksi asetuksella säädettäisiin, että kaikissa aluehallintovirastoissa on vastuualueista erillisenä toimiva johdon tuen yksikkö, joka hoitaa sellaisia viraston johtamisen tukitehtäviä ja muita viraston hallinto- ja kehittämispalvelutehtäviä, joita ei hoideta valtakunnallisesti hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueella.

3.2 Koottavat hallinto- ja kehittämispalvelutehtävät

3.2.1 Henkilöstöhallinnon tehtävät

Aluehallintovirastojen henkilöstöhallinnon tehtävät hoidettaisiin kattavasti hallinto- ja kehittämispalvelut vastuualueella. Vastuualueella hoidettavat henkilöstöhallinnon tehtävät koostuisivat henkilöstöpolitiikkaa, henkilöstösuunnittelua, raportointia, rekrytoinnin tukea, palvelussuhdeasioiden ohjausta, neuvontaa ja valmistelua, palkkausjärjestelmän ylläpitoa, valtakunnallista yhteistoimintaa, työajanseurannan ylläpitoa, osaamisen kehittämistä, työhyvinvointia, työterveyshuoltoa koskevista tehtävistä sekä työsuojelun koordinoimista koskevista tehtävistä ja muista sille erikseen määrittävistä yhteisistä henkilöstöhallintoa koskevista tehtävistä. Vastuualueen tehtäviin sisältyisivät henkilöstöhallintoon liittyvien tietojärjestelmien ja yhteistyötahojen yhdyshenkilötehtävät. Vastuualueelle siirrettäisiin nykyisin Itä-Suomen aluehallintovirastoon sijoitetun valtakunnallisen aluehallintovirastojen työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikön tehtävät sekä muutamin poikkeuksin hallintopalvelujen vastuuyksiköissä tehdyt henkilöstöhallinnon tehtävät.

Henkilöstöpolitiikan tehtävissä hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue vastaisi työnantajapolitiikkaan ja tarkentaviin virkaehtosopimuksiin liittyvistä asioista. Vastuualueelle kuuluisivat aluehallintovirastojen ja maistraattien palkkaus- ja työnantajapolitiikkaan liittyvät valtakunnalliset tehtävät, ottaen huomioon mitä valtion virkaehtosopimuslain (664/1970) 3 §:n 4 momentissa säädetään. Vastuualue toimisi neuvotteluviranomaisena aluehallintovirastojen ja maistraattien osalta. Lisäksi se loisi ja koordinoisi työnantajapolitiikkaa yhteistyössä aluehallintovirastojen kanssa. Vastuualueen tehtävänä olisi myös muun muassa asiantuntijana toimiminen valtion yleisen ja virastokohtaisten tarkentavien virkaehtosopimusten ja virkamiesoikeuden tulkinnaissa sekä antaa neuvontaa ja tukea aluehallintovirastoja näitä asioita koskevassa päätöksenteossa ja soveltamisessa. Vastuualue vastaisi menettelytapaohjeiden laatimisesta henkilöstöhallintoon liittyvissä asioissa henkilöstön säännöstenmukaisen sekä yhdenvertaisen ja tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi. Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue määrittäisi yhdessä aluehallintovirastojen kanssa aluehallintovirastojen yhteisen henkilöstöstrategian. Vastuualue antaisi valtakunnallisen ohjeistuksen tulos- ja kehityskeskustelujen käymisessä, mutta kunkin viraston johto ja esimiehet vastaisivat tulos- ja kehityskeskustelujen ja arjen vuorovaikutuskäytäntöjen toteutumisesta. Vastuualueen tulisi pitää säännöllistä yhteyttä virastojen johtoon, henkilöstöön sekä henkilöstöjärjestöihin muun muassa kehittämistarpeiden havainnoimiseksi, ongelmatilanteisiin puuttumiseksi sekä tiedon jakamiseksi.

Henkilöstösuunnittelussa ja raportoinnissa hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueen tehtävänä olisi esimerkiksi tehdä yhteiset henkilöstösuunnitelmat, tasavuosuunnitelmat ja muut vastaavat suunnitelmat ja niihin liittyvät virastokohtaiset osuudet yhteistyössä virastojen kanssa sekä tukea virastoja niiden seurannassa. Lisäksi vastuualue laatisi aluehallintovirastoille henkilöstösuunnittelua koskevan ohjeistuksen ja raportointipohjat. Vastuualueen tehtävänä olisi myös koota valtakunnallinen henkilöstösuunnitelma. Vastuualueen asiantuntijat osallistuvat henkilöstösuunnitelman laatimiseen ja ylläpitämiseen virastoissa. Aluehallintovirastot tekisivät päätöksen henkilöstösuunnitelman hyväksymisestä ja vastaisivat suunnitelman toteutumisesta ja muutoksista. Aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueet laativat oman henkilöstösuunnitelmansa, mutta hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue toimisi tältä osin yhteistyökumppanina. Vastuualue tuottaisi tarvittavat tiedot henkilöstösuunnitelmaan pohjautuvaan virastokohtaiseen vuotuisen henkilöstöbudjettiin yhdessä virastojen kanssa ja kokoaisi budjetointitiedot taloushallinnon ja virastojen

käyttöön. Vastuualue tuottaisi lisäksi aluehallintovirastoille ja ohjaaville viranomaisille tietoa henkilöstörakenteesta, palkkauksesta ja muista tarvittavista tiedoista. Lisäksi vastuualue tuottaisi luottamusmiehille toimitettavat tiedot. Vastuualue kehittäisi raportointia johtamisen tueksi sekä tukisi virastoja omaehtoisessa Kieku-raportoinnissa. Vastuualueen tehtävänä olisi myös analysoida saatua tietoa sekä konsultoida virastoja. Vastuualue laatisi henkilöstötilinpäätöksen osana tuloksellisuusraporttia yhdessä taloushallinnon kanssa. Vastuualue vastaisi Tahtin työvoimakustannustietojen kokoamisesta ja tallentamisesta. Aluehallintovirastojen johdon ja esimiesten tehtävänä olisi analysoida hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueen tuottamaa tietoa toiminnan ohjaamiseksi ja kehittämiseksi.

Rekrytoinnin tukitehtävissä hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue toimisi yhteistyössä aluehallintovirastojen virastojen kanssa ja vastaisi virastojen teknisestä valmiudesta toteuttaa sisäinen ja ulkoinen rekrytointi. Hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue vastaisi Heli –pääkäyttäjätehtävistä kuten esimerkiksi Heli-käyttöoikeuksien hallinnasta, vakioteksteistä, hakuilmoituksen tarkastuksesta ja julkaisusta, lehti-ilmoituksista, yhteenvedosta, tiedottamisesta ei valituille, paperihakemusten käsittelystä ja arkistoinnista. Hakuilmoitusten laadinta olisi virastoissa tehtävää työtä. Vastuualueelle kuuluiin rekrytoinnin tukitehtäviin kuului myös nimityksessä tarvittavien päätösasiakirjojen kuten nimittämiskirjan ja palkkapäätöksen valmistelu viraston laatiman nimitysmuistion pohjalta. Vastuualue myös tukisi virastoja työvoimavaroin palkattavien, vuorotteluvapaan sijaisten ja korkeakouluharjoittelijoiden rekrytoinnissa ja valmistelee päätöksissä tarvittavat asiakirjat. Lisäksi vastuualue avustaisi aluehallintovirastoja valtionhallinnon sisäisessä virkajärjestelymenettelyssä. Aluehallintovirastot vastaisivat itse virantäytön sekä työvoimavaroin palkattavien, vuorotteluvapaan sijaisten ja korkeakouluharjoittelijoiden rekrytoinnin edellytysten varmistamisesta, viran tehtävien määrittelystä, hakuilmoituksen sisällön laadinnasta, ilmoituskanavien määrittelystä, ilmoitusten sisällöstä ja niiden kustannuksista. Virastoilla voisi olla myös Heli-käyttäjiä. Virastot vastaisivat itse haastatteluista, soveltuvuusarvioinnin ja turvallisuusselvityksen käytöstä ja nimityspäätöksistä. Tarvittaessa haastatteluissa voisi olla mukana hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueen henkilöstöhallinnon asiantuntija. Virastot laatisivat itse nimitysmuistiot ja allekirjoittaisivat hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueen laatimat nimittämiskirjat ja palkkapäätökset.

Palvelussuhdeasioiden ohjaus, neuvonta ja valmistelu kuulusivat hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueelle. Kieku-järjestelmän ammattikäyttäjätehtävät sijoittuivat vastuualueelle. Vastuualueen Kieku-ammattikäyttäjät vastaavat kaikista Kieku-järjestelmään liittyvistä aluehallintovirastoille kuuluvista tehtävistä, lukuun ottamatta esimiehille ja johdolle kuuluvia tehtäviä. Vastuualueen Kieku-ammattikäyttäjät toimivat viraston yhteyshenkilöinä Palkeisiin. Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueen Kieku-ammattikäyttäjät vastaisivat palvelussuhteisiin liittyvien aluehallintovirastoista tulevien tietojen muutoksista ja ylläpidosta Kieku-tietojärjestelmässä. Vastuualue valmistelisi palvelussuhteisiin liittyviä päätöksiä. Vastuualue vastaisi niin ikään virastojen ja henkilöstön yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta palvelussuhdeasioissa (esim. ves-neuvonta ja eläkeneuvonta). Vastuualue valmistelisi viraston henkilöstölle haettavia kunnia- ja virka-ansiomerkkejä yhteistyössä viraston kanssa (palveluaikalaskenta). Kunkin aluehallintoviraston vastuulla olisi vastata järjestelmässä tarvittavien tietojen ilmoittamisesta. Aluehallintovirastot tekisivät palvelus-

suhteisiin ja palveluaikoihin liittyvät päätökset henkilöstöyksikön valmistelusta. Virastot niin ikään päättäisivät omalle henkilöstölle haettavista kunnia- ja virka-ansiomerkeistä.

Vastuualueen Kieku-ammattikäyttäjät valmistelisivat viraston palkkahallintoon liittyviä päätöksiä aluehallintovirastoissa päätettäväksi. Vastuualue ohjaisi ja neuvoisi virastoja palkkahallintoon liittyvissä asioissa. Vastuualue vastaisi palkkaluetteloiden tarkistuksesta sekä palkkojen asiataarkastuksesta ja hyväksynnästä. Kukin aluehallintovirasto tekisi itse henkilöstönsä palkkaukseen liittyvät päätökset.

Vastuualue vastaisi myös lomiin liittyvistä ohjeistuksesta ja neuvonnasta ja tukee aluehallintovirastojen esimiehiä lomien hyväksyntään liittyvissä asioissa. Kukin aluehallintovirasto vahvistaisi ja hyväksyisi lomaoikeuden (esimies määrittää hyväksyttävät palvelusajat virkamiehen toimittamien työuratietojen pohjalta). Samoin esimiehet hyväksyisivät lomat ja vastaisivat niiden oikeellisuudesta.

Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue vastaisi virkavapauksiin, poissaoloihin ja läsnäoloihin liittyvästä ohjeistuksesta ja neuvonnasta sekä muista poissaoloihin liittyvistä tehtävistä. Vastuualueen ammattikäyttäjät myös tarkistavat, korjaavat ja tallentavat virkavapauksiin liittyviä asioita. Kukin aluehallintovirasto vastaisi edelleen itse virkavapauksien myöntämisestä. Vastuualue vastaisi ajanhallintajärjestelmään liittyvistä ajanhallinnan vastuuhenkilötehtävistä ja kunkin viraston tehtävänä olisi vastata ajanhallintaan liittyvistä esimiestehtävistä. Vastuualueen tehtäviin kuuluisi myös tukea aluehallintovirastojen Kieku-lähitukihenkilöiden työtä.

Palkkausjärjestelmän ylläpidosta ja kehittämisestä vastaisi hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue. Vastuualue vastaisi muun muassa palkkataulukoiden ylläpidosta, palkankorotusten laskennasta, virastoerien kohdentamista koskevista neuvotteluista ja korotusten toteuttamisesta, siirtymäkauden vähennyksen vuosittaisesta määrittelystä ja muista vastaavista tehtävistä. Vastuualue kokoaisi virastoittain vastuualueiden esitykset arviointitulosten muutoksista kehityskeskustelujen jälkeen sekä antaisi niistä kannanotot ylijohtajalle. Vastuualue vastaisi palkkausjärjestelmän arviointiryhmän toiminnasta sekä valtion virkaehtosopimusasioiden pääsopimuksessa sovitusta neuvottelumenettelystä erimielisyystilanteissa. Kukin aluehallintovirasto vastaisi edelleen itse palkkausjärjestelmän noudattamisesta. Aluehallintovirastojen esimiehet tekevät esitykset tehtävän vaativuustason tai henkilökohtaisen suorituksen arviointituloksen muutoksista ylijohtajalle tai vastuualueen johtajalle. Virasto käy arviointituloksia koskevat välittömät neuvottelut henkilöstön kanssa. Vastuualue tukisi virastoja erimielisyyksien käsittelyssä.

Valtakunnallisesta yhteistoiminnasta vastaisi hallinto- ja kehittämispalvelut – vastuualue. Kukin aluehallintovirasto vastaisi virastokohtaisesta yt-toiminnasta, mutta hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue tukisi tarvittaessa virastoja yhteistoiminnan toteuttamisessa ja tuottaisi keskitetysti virastoille yhteistoiminnassa tarvittavat tiedot.

Hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue vastaisi lisäksi *osaamisen kehittämiseen* liittyvien menetelmien ja toimintatapojen kehittämisestä ja ohjeistuksesta sekä virastojen koulutustarpeen kartoittamisesta ja koulutussuunnitelmista. Vastuualue koordinoisi ja toteuttaisi kaikille aluehallintovirastoille suunnattua yhteistä henkilöstö-

koulutusta virastojen tarpeiden mukaisesti. Kukin substanssivastuualue vastaisi oman substanssikoulutuksensa järjestämisestä. Lisäksi kukin aluehallintovirasto vastaisi vuotuisissa kehityskeskusteluissa osaamisen kehittämiseen liittyvien toimenpiteiden kartoittamisesta sekä henkilökohtaisten koulutus- ja kehittämissuunnitelmien laadinnasta. Virastot vastaisivat myös virastokohtaisesta uuden henkilön perehdyttämisestä, mutta hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue tuottaisi ja ylläpitäisi perehdyttämisineistoa.

Hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue hoitaisi myös *työhyvinvointiin ja työterveyshuoltoon sekä työsuojelun koordinointiin* liittyviä tehtäviä. Vastuualue vastaisi virastojen yhteiseen työhyvinvointiin liittyvistä ohjeista ja malleista kuten esimerkiksi työhyvinvointiohjelman laadinnasta, varhaisen välittämisen mallista, häirinnän ja epäasiallisen kohtelun ehkäisyn ohjeistuksesta sekä päihdeohjelmasta. Vastuualue toteuttaisi työhyvinvointikyselyt sekä tukisi virastokohtaista analysointia ja virastoja kehittämistoimenpiteiden toteuttamisessa. Lisäksi vastuualue toteuttaisi työhyvinvointiohjelmiin liittyviä kehittämishankkeita yhteistyössä viraston kanssa. Kunkin aluehallintoviraston tehtävänä olisi analysoida työhyvinvointikyselyjen virastokohtainen tulos sekä määrittää viraston kehittämiskohteet. Virastot vastaisivat edelleen myös omista kehittämis- ja virkistystilaisuuksistaan. Samoin aluehallintovirastojen johdon ja esimiesten tehtävänä olisi edelleen huolehtia henkilöstön tarvitsemasta tuesta kuten varhaisesta tuesta ja kriisituesta, mutta hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueen asiantuntijat tukisivat ja neuvoisivat tarvittaessa virastoa. Vastuualue huolehtisi virastojen liikunta- ja kulttuurisetelijärjestelmästä virastojen päätösten mukaisesti. Vastuualue vastaisi myös virastojen lounaskortti-/setelijärjestelmästä, mikäli virasto on ottanut sellaisen käyttöönsä. Kukin aluehallintovirasto päättäisi edelleen itsenäisesti lounastuen muodosta ja sopimuksista.

Vastuualue tuottaisi yhteiset mallit ja ohjeet työsuojeluun, vastaisi vaarojen ja haittojen arvioinnin koordinoinnista sekä osallistuisi työsuojelutoiminnan käytännön toteutukseen virastoissa. Vastuualueen asiantuntija olisi mukana työsuojelutarkastuksissa, remonttisuunnitelmissa ym. vastaavissa tilanteissa. Vastuualueella laadittaisiin työsuojelun toimintaohjelmaan ja riskien arviointiin liittyvät mallipohjat. Kukin aluehallintovirasto vastaisi toimintaohjelman laatimisesta sekä vaarojen ja haittojen arvioinnin käytännön toteutuksesta yhteistyössä henkilöstön kanssa. Vastuualueen asiantuntijat tukevat ja neuvovat tehtävässä. Kukin virasto vastaisi myös itse työhön ja työympäristön terveellisyteen ja turvallisuuteen liittyvistä tehtävistä. Tarkoituksena on, että hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue tarjoaa aluehallintovirastoille mahdollisuuden nimetä hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueen virkamies työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain (44/2006) 28 §:n tarkoittamaksi työsuojelupäälliköksi aluehallintovirastoihin.

Vastuualue vastaisi työterveyshuollon kilpailutuksen toteuttamisesta. Lisäksi sen tehtäviin kuuluisi laatia työterveyshuollon sisältöohjeet ja muut työterveyteen liittyvät ohjeet, valtakunnallinen malli työterveyshuollon toimintasuunnitelmaksi ja käydä keskitetysti neuvottelut palveluntuottajien kanssa. Vastuualue koordinoisi yhteistyötä työterveyshuollon kanssa ja valmistelisi virastokohtaisia työpaikkaselvityksiä sekä toimintasuunnitelmia yhteistyössä aluehallintovirastojen kanssa. Vastuualueen virastojen lähituesta vastaavat asiantuntijat tekisivät käytännön yhteistyötä työterveyshuollon kanssa. Vastuualueen tehtävänä olisi tarvittaessa tukea viraston esimiehiä työkykyneuvotteluissa. Vastuualue vastaisi myös muun muassa Kela-korvauksiin,

työtapaturmayhdyshenkilötehtäviin ja kuntoutusasioihin sekä erityislaseihin liittyvistä tehtävistä. Vastuualue vastaisi mm. lääkärintodistusten kokoamisesta ja tiedon välittämisestä Kelalle, poissaoloihin liittyvien palkkatietojen pyytämisestä Palkeista, Kelan maksaman päivärahan oikeellisuuden varmistamisesta sekä sairauspäivien seurannasta ja tarvittaessa ilmoituksen tekemisestä työterveyshuoltoon. Kukin aluehallintovirasto vastaisi yhteistyössä työterveyshuollon kanssa tehtävästä työterveyshuollon toimintasuunnitelmasta ja työpaikkaselvityksistä. Aluehallintovirastojen esimiehet vastaisivat tarvittaessa yhteistyössä työterveyshuollon kanssa järjestettävistä työkykyneuvotteluista. Kukin aluehallintovirasto lisäksi määrittelisi, kenellä on oikeus käsitellä henkilöstön terveydentilaan liittyviä tietoja.

3.2.2 Taloushallinnon tehtävät

Taloushallinnon tehtävät hoidettaisiin kattavasti hallinto- ja kehittämispalvelut vastuualueella siltä osin kuin tehtäviä ei tuota Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus (Palkeet). Hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue hoitaisi taloushallinnon tehtävät, jotka koskevat maksuliikettä eli tulojen ja menojen käsittelyä, kirjanpitoa, sisäistä laskentaa, toiminta- ja taloussuunnittelua ja seurantaa, matkahallinnan koordinoitua, kirjanpitoyksikköä, kustannuslaskentaa ja suoritteiden hinnoittelua sekä talletusten ja aluehallintovirastojen hallussa olevien tulotilien teknistä käsittelyä. Vastuualueelle voisi kuulua myös muita sille erikseen määrättyjä yhteisiä taloushallinnon tehtäviä. Eräitä rajapintoja jäisi aluehallintovirastojen muilla vastuualueilla tehtävään taloushallintoon liittyvään työhön. Erityisesti sisäisen laskennan, analysoinnin ja raportoinnin tehtävissä koottu hallinto toimisi tiiviisti yhdessä aluehallintovirastojen johdon tuen yksikköjen ja vastuualueiden kanssa. XX aluehallintovirasto, jossa hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue sijaitsee, toimisi aluehallintovirastojen ja maistraattien kirjanpitoyksikkönä. Hallinto- ja kehittämispalvelut vastuualueella hoidettaisiin myös valtakunnallisesti apteekkimaksuista annetussa laissa (148/1946) aluehallintovirastoille säädetyt tehtävät. Kyse on apteekkimaksujen maksuunpanoon liittyvistä aluehallintovirastojen tehtävistä.

Aluehallintovirastot ovat ottaneet kattavasti käyttöön Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen (Palkeet) tarjoamat tulojen ja menojen käsittelyä sekä kirjanpitoa koskevat palvelut. Palvelusopimuksen laajennusta esimerkiksi matkalaskujen asiatarkastuksen osalta selvitetään. Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue toimisi yhteistyötahona palvelukeskuksen kanssa tehtävässä yhteistyössä.

Tulojen käsittelyssä virastot vastaisivat edelleen omasta laskutuksestaan ja hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue vastaisi oman toimintansa laskutuksesta. Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue vastaisi aluehallintovirastojen hoidossa olevien tulotilien suoritusten tiliöinneistä ja asiatarkastuksesta ja virastot vastaisivat suoritusten hyväksynnästä. Saatavien valvonta tapahtuisi kootussa hallinnossa tai Palkeet palvelusopimuksen mukaisesti. Tileistä poistot edellyttävät kunkin toimivaltaisen aluehallintoviraston päätöstä.

Menojen käsittelyssä perustietojen ylläpito, maksuunpano ja menotiliotteiden käsittely tapahtuu Palkeissa. Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue vastaisi virastoilta saatujen valtionosuuksien maksatustositteiden ja maksutalletusten viemisestä taloushallinnon järjestelmään. Erikseen sovittaessa tehtävistä voidaan vastata laajemminkin sekä myös muilla vastuualueilla ja yksiköissä. Samoin vastuualue vastaisi epäselvien

laskujen käsittelystä ja menotositteiden kierronvalvonnasta Palkeiden palvelusopimuksessa sovitulla tavalla. Menojen käsittelyyn kuuluvana tehtävänä hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue vastaisi myös omien menotositteidensa käsittelystä, menotiliotteiden asiataarkastuksesta ja hyväksymisestä sekä virastojen maksuaikakorttien tilauksista ja hallinnoinnista, käyttöoikeuksien hallinnoinnista, pankkipalvelusopimuksista, verkkolaskusopimuksista sekä maksuliikkeen koordinoinnista.

Aluehallintovirastojen kirjanpito- ja tilinpäätöstehtävät hoidettaisiin hallinto- ja kehittämispalvelut vastuualueella siltä osin kuin niitä ei hoideta Palkeissa. Vastuualue vastaisi kirjanpidon ohjeistuksesta ja poistosuunnitelmasta. Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue vastaisi muun muassa liikekirjanpidon tilikartan ja talousarviokirjanpidon perustietojen määrittelystä.

Matkahallinnan koordinaatiotehtävissä hallinto- ja kehittämispalvelu –vastuualue vastaisi valtakunnallisesti matkahallinnan ohjeistuksesta, yhteyshenkilötehtävistä ja käyttöoikeuksien ylläpidosta.

Sisäisen laskennan, analysoinnin ja raportoinnin tehtävissä koottu hallinto vastaisi tuloksellisuuden laskentatoimesta ohjeistaen ja koordinoiden aluehallintovirastojen talousarvion laadintaa yhteistyössä johdon tuen yksiköiden kanssa. Johdon tuen yksiköt koordinoivat virastokohtaisen talousarvion ja vuosisuunnitelman laadintaa. Talouden raportoinnissa koottu taloushallinto tuottaa virastojen ja ohjaavien tahojen tarpeeseen seurantatietoa sekä kokoaa kirjanpitoyksikkötasaisen tilinpäätöksen ml. toimintakertomuksen yhteistyössä virastojen johdon tuen yksiköiden kanssa. Koottu hallinto vastaa laskentatoimen kehittämisestä.

Hallinto- ja kehittämispalvelut vastuualueelle kuuluisivat myös *kirjanpitoyksikkötehtävät* kuten taloussäännön laatiminen, muu taloushallintoa koskeva ohjeistus, y-tunnuksen hallinnointi, Palkeiden kanssa tehtävän palvelusopimuksen neuvotteleminen ja solmiminen sekä Palkeiden yhteyshenkilötehtävät. Samoin sille kuuluisi kustannuslaskentaa ja suoritteiden hinnoittelua koskevat aluehallintovirastojen taloushallintotehtävät.

Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueelle kuuluisivat aluehallintovirastojen hoidossa olevien *tulotilien tekniset käsittelytoimenpiteet*. Aluehallintovirastojen tulotilejä ovat esimerkiksi apteekkimaksuihin, maksutalletuksiin, säännöstelymaksuihin ja siirtokustannuslainoihin liittyvät tilit. Kukin toimivaltainen aluehallintovirasto tekisi edelleen toimivaltaansa kuuluvat toimenpiteisiin liittyvät päätökset esimerkiksi maksujen perimisestä, talletusten sisään ottamisesta sekä niiden ulos maksamisesta ja hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueen tehtävänä olisi toimia ainoastaan päätöksiin liittyvien taloushallinnollisten toimenpiteiden teknisenä toteuttajana. Poikkeuksena olisivat apteekkimaksuista annetussa laissa aluehallintovirastoille säädetyt tehtävät, jotka säädettäisiin kokonaisuudessaan valtakunnallisesti hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueen tehtäväksi. Apteekkimaksujen perimistehtävät saattavat tulevaisuudessa siirtyä kokonaan pois aluehallintovirastoilta Verohallinnon tehtäväksi.

Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue tuottaisi valtakunnallisia taloushallinnon palveluita myös Itä-Suomen aluehallintovirastossa toimivalle valtakunnalliselle maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksikölle ja edelleen maistraateille. Näitä palveluja ovat muun muassa kirjanpidon ohjaus ja neuvonta ja tilipuitteiden valmistelu, tilinpäätöksen laadintaa koskeva ohjaus ja neuvonta sekä menojen käsittelyä koskeva ohjaus, neuvonta ja käyttöoikeuksien ylläpito. Lisäksi hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue voisi antaa tukea ja neuvontaa maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksikölle muissa erikseen sovittavissa avustavissa taloushallinnon tehtävissä.

3.2.3 Tietohallinto- ja kehittämistehtävät

Hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueelle koottaisiin Lapin aluehallintovirastossa toimivalle valtakunnalliselle aluehallintovirastojen tietohallintoyksikölle sekä Etelä-Suomen aluehallintovirastossa toimivalle valtakunnalliselle aluehallintovirastojen toiminnan kehittämisyksikölle nykyisin kuuluvat tehtävät. Koottavaksi ehdotettavien tietohallinto- ja kehittämistehtävien tavoitteena on tukea aluehallintovirastojen toimintaa ja toimia kumppanina aluehallintovirastojen toiminnan kehittämisessä. Vastuualueen tehtävänä olisi lisäksi luoda aluehallintovirastoille yhteiset toimintatavat ja menetelmät kehittää palveluiden tuotantotapoja.

Tavoitteena on selkeyttää kehittämistehtävien vastuuta ja rooleja nykyisestä painottamalla eroja toiminnan kehittämisen ja kehittämistoiminnan eli kehittämisprosessin välillä. Toiminnan kehittämisen osalta painotetaan kumppanuutta ja tukea. Kehittämistoiminnan osalta painotetaan vastuuta yhtenäistää ja koordinoita kehittämistoimintaa niin, että se on valtakunnallisesti yhteismitallista ja vertailukelpoista. Tämä mahdollistaa kehittämisen kohdistamisen tuottavimpiin kehittämiskohteisiin.

Vastuualue ohjaisi ja kehittäisi aluehallintovirastoille tietojohtamisen ja tiedonhallinnan välineet ja yhteiset toimintatavat sekä varmistaisi aluehallintovirastoille laadukkaat ja kustannustehokkaat ICT-palvelut vastaten aluehallintovirastojen tietohallinnon palveluiden järjestämisestä, hankinnasta ja hallinnasta. Vastuualueen tehtävänä olisi myös varmistaa Julkisen hallinnon ICT-strategian toteutuminen aluehallintovirastojen palveluissa ja niiden kehittämisessä.

Tietohallinto- ja kehittämistehtävissä hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue tarjoaisi tuen toiminnan kehittämiseen ja koordinoisi aluehallintovirastojen kehittämistoimintaa. Se hoitaisi aluehallintovirastojen tietohallintopalvelujen ohjauksen, järjestämisen ja laadun seurannan vastaten muun muassa hankinnoista ja palvelusopimusten neuvottelusta, sopimisesta ja ylläpidosta. Vastuualue vastaisi myös tiedonhallinnan ja kokonaisarkkitehtuurityön ohjauksesta ja kehittämisestä, tietoturvan varmistamisen ohjauksesta ja koordinoinnista, riskien hallintamenetelmien tuottamisesta sekä sähköisen asioinnin kehittämisestä. Vastuualue antaisi virastoille asiantuntijatu- en kehittämisen ja tietohallinnon asioissa. Vastuualueelle kuuluisivat myös muut sille erikseen määrätyt yhteistä tietohallintoa ja kehittämistä koskevat tehtävät.

Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueelle ehdotettavat tietohallinto- ja kehittämistehtävät voidaan jakaa neljään kokonaisuuteen, joita ovat kehittämistoiminnan koordinointi, toiminnan kehittäminen, tiedonhallinnan ohjaus ja kehittäminen sekä palvelutuotannon järjestäminen ja hallinta. Keskeistä näiden tehtävien suorittamisessa on kiinteä yhteistyö ja yhteinen tavoitteiden määrittely aluehallintovirastojen ja

aluehallintovirastoja ohjaavien viranomaisten, erityisesti yleishallinnollisesta ohjauksesta vastaavan valtiovarainministeriön kanssa.

Kehittämistoiminnan koordinointiin kuuluu esimerkiksi valtakunnallinen kehittämisprosessin johtaminen, yhteisten toimintatapojen ja menetelmien kehittämisen koordinointi, osallistuminen aluehallintovirastojen strategiatyöhön sekä sisäisten kehittämiskumppanuusverkostojen ja ulkoisen sidosryhmäyhteistyön ylläpito tietohallinnon ja toiminnan kehittämisen alalla. Koordinointi sekä siihen liittyvä strategiatyö pitää sisällään toiminnan kehittämisen kumppanuuden kautta syntyneiden kehittämissuunnitelmien luokittelun ja arvioinnin niin, että kehittäminen voitaisiin kohdistaa strategisesti merkittävimpiin toimenpiteisiin.

Toiminnan kehittämisessä hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue toimisi aluehallintovirastojen kumppanina kehittämiskohteiden tunnistamisessa. Vastuualue vastaisi kehittämistä koskevan suunnittelutyön organisoinnista, dokumentoinnista, resurssisuunnittelusta ja arvioinnista ja kokoaisi aluehallintovirastoja ohjaaville viranomaisille tietoja strategisista kehittämistarpeista. Vastuualue antaisi virastoille ohjelma-, hanke- ja projektijohtamisen palveluja ja osallistuisi tarvittaessa erilaisten kehittämishankkeiden suunnitteluvaiheen ohjaamiseen ja koordinointiin ja toteutusvaiheessa se tarjoaisi hankkeille kehittämistoiminnan asiantuntijapalveluita.

Koska varsinainen kehitettävän toiminnan asiantuntemus ja erityisosaaminen on aluehallintovirastojen niin sanottuja toiminnallisia hoitavilla vastuualueilla, olisi virastojen tehtävänä tarjota hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueen ja virastojen yhteisessä hankesuunnittelussa sopimat asiantuntijaresurssit toimialansa hankkeisiin. Virastot myös vastaisivat kehitettyjen toimintatapamuutosten toimeenpanosta virastoissa.

Vastuualue koordinoisi aluehallintovirastojen toiminnan laadun arviointia ja vastaisi sen suunnittelusta, valmistelusta, ohjauksesta ja tulosten käsittelystä. Sille kuuluisi myös muun muassa asiakkuuksien hallinnan koordinointi ja kehittäminen, palvelukanavatyö, asiakas- ja sidosryhmäkyselyjen toteutuksen suunnittelu, valmistelu, ohjaus ja tulosten käsittely sekä asiakaspalautejärjestelmän kehittäminen. Vastuualue vastaisi niin ikään aluehallintovirastojen sähköisten tuotantotapojen ja sähköisen asiointin kehittämisestä aluehallintovirastojen käyttöön, vastaisi aluehallintovirastojen kokonaisarkkitehtuurista, omistaisi aluehallintovirastojen tietoarkkitehtuurin ja vastaisi siihen liittyvästä suunnittelutyöstä. Sähköisten palveluiden kehittämiseen ja kokonaisarkkitehtuurin hallintaan liittyvä toimintamallien ja prosessien nykytilan ja tavoitetilan määrittely tapahtuisi tiiviissä yhteistyössä aluehallintovirastojen ja aluehallintovirastoja ohjaavien viranomaisten kanssa. Vastuualue vastaisi myös riskien hallintamenetelmien tuottamisesta aluehallintovirastoille. Riskien hallinnasta vastaisi kukin aluehallintovirasto itse. Vastuualue vastaisi tietoturvallisuuden varmistamisen ohjauksesta ja kehittämisestä tuottaen aluehallintovirastoille muun muassa tietoturvallisuuden ohjeistukset ja linjaukset. Aluehallintovirastojen tehtävänä olisi varmistaa tietoturallinen toiminta virastoissa.

Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueelle kuuluvaan *tiedonhallinnan ohjaukseen ja kehittämiseen* kuuluisi esimerkiksi tiedonhallinnan toimintamallien yhtenäistämisen tukeminen ja prosessien kehittämisen koordinointi ja tukeminen. Vastuualue tarjoaisi myös hanke- ja kehittämistoiminnan asiantuntijapalveluja kehittämishank-

keisiin. Kukin virasto ja niiden vastuualue vastaisi prosessien kehittämisestä oman toimialueensa osalta. Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue vastaisi lisäksi aluehallintovirastojen yhteisen toiminnan kehittämiseen ja ICT:n kehittämiseen liittyvistä hankinnoista. Vastuualueen tehtävänä olisi myös tietojohdantamisen kehittäminen.

Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue vastaisi aluehallintovirastojen *tietohallintopalvelujen ohjauksesta, järjestämisestä ja laadun seurannasta*. Sille kuuluvia hankintoja ja sopimuksia olisivat muun muassa päätelaite- ja käyttäjätukipalveluiden hankinta ja rahoitus aluehallintovirastojen toimiessa hankintaesitysten tekijöinä, tietoliikennepalveluiden hankinta ja rahoitus muun kuin lähiverkon osalta, toimistosovellusten hankinta, niitä koskevan rekisterin ylläpito sekä yhteisten sovellusten rahoitus, tietohallinnon ja sähköisen asioinnin palvelusopimusten ja projektisopimusten neuvottelu, sopiminen ja seuranta sekä toimialariippuvien palveluiden hankinta. Aluehallintovirastot maksaisivat virastokohtaiset langattomat ja lähiverkkoratkaisut, virastokohtaiset toimistosovellukset sekä virastokohtaiset projektit. Vastuualue vastaisi myös ICT-koulutuksesta. Vastuualueen tietohallintopalveluiden järjestämiseen liittyvänä tehtävänä olisi myös toimialariippuvien ja -riippumattomien palveluiden ja palvelusopimusten perustiedon hallinta sekä palveluiden laadunhallinta kuten esimerkiksi palvelutasojen seuranta ja poikkeamien hallinta, yhteistyö palvelutoimittajien kanssa, palvelutasoraportointi virastoille, käyttäjätyytyväisyyskyselyiden koordinointi sekä tietoturvaraportoinnin järjestäminen. Vastuualue vastaisi myös palvelujen elinkaarien hallinnasta, johon sisältyisi muun muassa sopimusmuutosten hallinta, uusien palvelujen käyttöönoton suunnittelu ja toteutus, käytössä olevien palvelujen ylläpito ja päättyvien palvelujen alasajo, palveluihin liittyvä jatkuvuuden hallinnointi, datan säilytys ja arkistointi.

3.2.4 Viestinnän tehtävät

Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue hoitaisi aluehallintovirastojen viestintäpalvelut työsuojelun vastuualueutta lukuun ottamatta. Työsuojelun vastuualueen viestintää hoitaisivat työsuojelun vastuualueet sekä Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueelle sijoitettu työsuojelun vastuualueiden valtakunnallinen tukipalveluyksikkö. Myös työsuojelun vastuualueen viestinnän osalta on kuitenkin tärkeää, että viestinnässä noudatetaan aluehallinnon yhteisiä viestinnän linjauksia esimerkiksi graafisen ilmeen, verkkopalvelujen ja tiedotteiden osalta.

Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueella toimiva valtakunnallinen viestintä hoitaisi sekä alueelliset että valtakunnalliset viestintäpalvelut. Alueellisen näkökulman säilyttäminen viestinnässä, häiriötilanteiden viestintä sekä virastojen johdolle ja vastuualueille annettava viestintätuki edellyttävät viestinnän henkilöstön läsnäoloa kaikissa aluehallintovirastoissa. Viestintäpalveluissa on keskeistä varmistaa tiivis yhteistyö ylijohtajan ja aluehallintovirastojen vastuualueiden kanssa.

Tarkoituksena on, että kussakin aluehallintovirastossa olevat viestintävastaavat huolehtisivat alueellisesta viestinnästä omilla paikkakunnillaan. Alueellisten viestintävastaavien työajasta varattaisiin osa viraston viestintään yhteen sovittaen valtakunnallisten ja virastotason viestintätehtävien tarpeet. Tästä sekä tehtävien priorisoinnista sovittaisiin strategiakaussittain ja vuosittain. Erityisesti häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa kiiretilanteissa alueelliset viestintätarpeet priorisoituvat valtakunnallisten tarpeiden yli.

Alueellisesti hallinto- ja kehittämispalveluiden viestintä hoitaisi muun muassa viraston johdon viestinnän tukitehtäviä suunnitellen ja toteuttaen viraston viestintää yhdessä ylijohtajan ja vastuualueiden johtajien kanssa aluehallintovirastojen viestintästrategiaa toteuttaen sekä hoitaisi ylijohtajien osoittamia viestintätehtäviä. Viestintävastaava voisi olla jäsen sijaintivirastonsa johtoryhmässä. Tehtäviin kuuluisi myös esimerkiksi alueen häiriötilanteiden viestintään ja varautumiseen liittyvät tehtävät kuten osallistumista valmiussuunnitelman laadintaan, pelastus- ja valmiusharjoituksiin, tähän liittyviä asiantuntijatehtäviä. Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueen viestintä vastaisi myös kunkin aluehallintoviraston alueellisesta media- ja verkostoyhteistyöstä, viraston tiedotteisiin, uutiskirjeisiin ja päivittäisviestintään liittyvistä viestinnän tehtävistä sekä virastojen omaan verkkoviestintään kuuluvista viestinnän tehtävistä osana valtakunnallisia verkkopalveluja.

Valtakunnallisina viestintäpalveluina hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue vastaisi muun muassa viestinnän valtakunnallisten strategioiden, suunnitelmien, toimintamallien ja ohjeistuksien laatimisesta, aluehallintovirastojen valtakunnallisen kriisiviestinnän suunnittelun ja varautumisen koordinoinnista ja kehittämisestä sekä aluehallintovirastojen viestinnän yleisestä valtakunnallisesta kehittämisestä. Samoin vastuualueen tehtäviin kuuluisi huolehtia aluehallintovirastojen verkkoviestinnästä ja sille kuuluisi aluehallintovirastojen internet- ja intra-sivujen päätoimittajuus. Vastuualueen tehtävänä olisi huolehtia aluehallintovirastojen viestintäkoulutuksesta ja sen suunnittelusta sekä valtakunnallisesta mediayhteistyöstä ja viestinnän verkostoyhteistyöstä. Vastuualue huolehtisi myös aluehallintovirastojen graafisesta ilmeestä ja osallistuisi erilaisten asiakirjapohjien, lomakkeiden, julkaisujen, esitteiden ym. yhteisten asiakirjojen valmisteluun antaen viestinnän asiantuntijapalveluita valmisteluun.

Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue vastaisi viestinnän käännöksistä kuten tiedotteista. Vastuualue vastaisi myös käännöspalveluiden koordinoinnista, jolla tarkoitetaan käännöstoiminnan ohjausta ja käännöspalveluiden kilpailutuksen toteuttamista. Kunkin aluehallintoviraston tulisi kuitenkin itse vastata muiden kuin viestinnän asiakirjojen kuten esimerkiksi päätösasiakirjojen varsinaisesta käännettämisestä.

3.2.5 Asiakirjahallintotehtävät ja arkistonmuodostajatehtävät

Hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue hoitaisi aluehallintovirastojen asiakirjahallinnon tehtävät työsuojelun vastuualuetta sekä ympäristölupavastuualuetta lukuun ottamatta. Tarkoituksena on, että työsuojelun vastuualueiden ja ympäristölupavastuualueiden osalta arvioidaan vuoden 2015 lopussa uudelleen mahdollisuudet integroida asiakirjahallintotehtävät osaksi muun aluehallintoviraston asiakirjahallintoa hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueen tehtäväksi. Edellytyksenä asiakirjahallinnon tehtävien siirrolle on, että vastuualueet käyttävät aluehallintovirastojen asiantuntijajärjestelmä USPA:a ja että USPA:ssa on riittävät toiminnallisuudet sähköisen asioinnin toteuttamiseen. Hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueelle kuuluisi koko virastokokonaisuuden osalta myös asiakirjahallinnon yleinen ohjaus. Lisäksi vastuualue vastaisi arkistonmuodostajatehtävistä toimien aluehallintovirastojen arkistonmuodostajana.

Asiakirjahallinnon ohjaus, valvonta, koulutus, suunnittelu ja kehittäminen kuuluisivat hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueelle. Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue vastaisi asiakirjahallinnon prosessista ja sille kuuluisi muun muassa tiedonohjaussuunnitelman ylläpito ja päivittäminen, asiakirjahallinnon yhteisten käytäntöjen ja menettelytapojen ohjaus, asianhallinnan asiakirjapohjien suunnittelu, kehittäminen ja ylläpito sekä asianhallintajärjestelmien toiminnallinen ja sisällöllinen määrittely. Vastuualueen tehtävänä olisi myös asianhallintajärjestelmien käyttöoikeuksien hyväksyminen ja oikeuksien antaminen virastojen esitysten pohjalta. Sille kuuluisi myös aluehallintovirastojen asiakirjahallinnon sidosryhmätyö. Aluehallintovirastojen vastuualueet osallistuisivat asiantuntijoina asiakirjahallinnon kehittämistyöhön.

Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue hoitaisi aluehallintovirastojen kirjaamotoiminnan vastaten postitse, sähköpostitse ja sähköisen asioinnin kautta tulevien ja lähtevien asioiden rekisteröinnistä sekä kirjaamon kautta tapahtuvasta asioiden siirtoon liittyvästä rekisteröinnistä aluehallintoviraston yleisen asianhallintajärjestelmän osalta. Kunkin aluehallintoviraston vastuualueen vastuulla olisi kuitenkin hoitaa vastuualueelta lähtevän toimenpiteen rekisteröinti (asiakirjan tallentaminen asianhallintajärjestelmään), asioiden päättäminen järjestelmässä sekä vastuualueilta tapahtuvat asioiden siirtojen rekisteröinnit. Kunkin vastuualueen tehtävänä olisi lisäksi hoitaa nykykäytännön mukaisesti tarvittavat rekisteröinnit vastuualueilla käytettäviin niin sanottuihin operatiivisiin järjestelmiin kuten esimerkiksi työsuojelun TS-diaariin, alkoholihallinnon ALLU-järjestelmään sekä sosiaali- ja terveydenhuollon Valverijärjestelmään. Hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue hoitaisi virastojen kirjaamossähköpostien asiakirjahallintotehtävät, mutta kunkin vastuualueen omat sähköpostit hoidettaisiin edelleen vastuualueilla.

Hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue hoitaisi aluehallintovirastojen arkistonmuodostajatehtävät. Tarkoituksena on, että arkistonmuodostajana olisivat aluehallintovirastot ja yksi arkisto, nimeltä aluehallintovirastot, muodostuisi kuudesta aluehallintovirastoihin perustuvasta osa-arkistosta. Asianhallintajärjestelmässä jokaisella aluehallintovirastolla olisi nykyiseen tapaan oma diaarinumeronsa. Vastuualueelle kuuluisivat aluehallintovirastojen arkistointitehtävät kuten aineiston kuvailu, seulonta, hävittäminen ja pysyvästi säilytettävän aineiston siirto arkistolaitokseen. Kunkin aluehallintoviraston tehtävänä olisi luovuttaa arkistoitava aineisto arkistointikunnossa päätearkistoon.

Hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue vastaisi myös aluehallintovirastojen tietopalvelutehtävistä mukaan lukien tähän liittyvä tilastointi- ja raportointi, sekä sisäisille että ulkoisille asiakkaille. Aluehallintovirastoissa vireillä olevien asioiden tietopalvelu sekä päätearkistoon luovuttamattoman aineiston tietopalvelu tapahtuisi kuitenkin kunkin aluehallintoviraston toimesta.

3.2.6 Toimitila- ja materiaalihallinnon tehtävät

Hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueen tehtäviin kuuluisi *toimitilahallinnon ohjaus, järjestäminen ja laadun seuranta* sekä muut sille määrätty yhteiset toimitilahallintoa koskevat tehtävät.

Hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue vastaisi aluehallintovirastojen toimitilastrategiasta. Sille kuuluisi myös strateginen toimitilahallinto kuten työympäristöjen konseptityö, muu toimitilojen ja työympäristön kehittäminen sekä toimitilojen turvallisuuteen ja terveellisuuteen liittyvät tehtävät.

Toimitilojen hankinta ja toimitilamäärärahat sekä merkittävässä määrin myös toimitokalusteiden hankintaan ja muuttoihin varattavat määrärahat keskitettäisiin hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueelle. Toimitilasopimuksista vastaisi hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue toimien sopimuksissa sopimus- ja neuvotteluosapuolelta. Samoin hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue vastaisi toimitiloihin kiinteästi liittyvistä vakiomenoista ja sopimuksista kuten siivous-, energia- ja toimitilapalvelusopimuksista. Toimitilahallinnon tehtävät toteutettaisiin tiiviissä yhteistyössä aluehallintovirastojen ja ohjaavan ministeriön kanssa. Aluehallintovirastot arvioisivat toimitilatarpeensa, jotta toimitilat tukevat virastojen toimintaa. Vähäiset toimitiloihin liittyvät pienhankinnat kuten yksittäiset ergonomia- tai toimintotarvehankinnat ja niiden rahoitus kuuluisivat kullekin aluehallintovirastolle samoin kuin sellaiset toimitiloihin liittyvät hankinnat, jotka tehdään työsuojelun vastuualueen toimintamenomomentilta.

Hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue toimisi hallinnon tilahallintajärjestelmän HTH pääkäyttäjänä ja vastaisi järjestelmän avulla keskitetystä sopimusseurannasta. Vastuualueelle kuuluisi myös muun muassa tilakäyttäjätietojen keruu järjestelmään sekä raportoinnit järjestelmästä.

Toimitilojen tuki-infrastruktuurin kuten aulapalvelujen, ravintoloiden ja pysäköintitilojen osalta hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue toimisi yhteistyössä Senaatin sekä Hanselin kanssa. Vastuualue vastaisi käyttäjäpalveluhankinnoista ja laatisi paikalliset palvelumallit valtakunnallisia periaatteita soveltaen. Aluehallintovirastot arvioisivat palvelujen tarpeen ja käyttäisivät hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueen järjestämää palvelua. Hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue vastaisi myös videoneuvottelutilojen tilatoteutuksista. Aluehallintovirastot arvioisivat tarpeen ja käyttäisivät hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueen järjestämää palvelua.

Lisäksi hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueen tehtävänä olisi hoitaa *materiaalihallinnon ohjaus-, valmistelu- ja tukitehtävät* sekä muut sille erikseen määrätyt yhteiset materiaalihallintoa koskevat tehtävät. Toisin kuin toimitilahallinnon tehtävissä ei hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueella olisi materiaalihallinnon osalta palveluiden järjestäjän asemaa vaan hankinnoista päättäisivät ja niiden kustannuksista vastaisivat aluehallintovirastot. Hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue tekisi virastojen puolesta materiaalihallintoa ja hankintoja koskevat Hansel-puitesopimusjärjestelyiden liittymisilmoitukset. Hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue toimisi materiaalihallinnon asiantuntijana osallistuen hankintojen tekniiseen valmisteluun ja toimien asiantuntijana hankintojen toteutuksessa erityisesti kansallisen kynnsarvon ylittävissä hankinnoissa.

Kukin aluehallintovirasto vastaisi viraston irtaimiston hallinnasta, mutta hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue hoitaisi käytännössä irtaimistorekisterin ylläpidon ja irtaimiston luetteloinnin.

3.2.7 Virastopalvelut

Hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue hoitaisi kaikkien aluehallintovirastojen virastopalvelutehtävät. Virastopalvelutehtäviin kuuluisivat esimerkiksi virastomestari- ja palvelut, tilaturvallisuustehtävät, kulunvalvonta, laiteylläpitotehtävät ja puhelinyhdyshenkilötehtävät. Virastopalvelujen henkilöstöllä on lisäksi usein tehtäviä aluehallintovirastojen varautumistilanteissa esimerkiksi tilannekeskusten perustamiseen liittyen. Myös varautumiseen liittyvät virastopalvelutehtävät kuuluisivat jatkossa hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueen tehtäviin. Virastopalvelutehtävät ovat pääsääntöisesti toimipaikka- ja kiinteistösidonnaisia. Virastopalvelutehtäviä hoidettaisiin sekä hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueen oman henkilöstön toimesta että os-topalveluina. Ylijohtajien tarvitsemat kuljetuspalvelut toteutettaisiin hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueen toimesta joko vastuualueen omana toimintana tai os-topalveluna.

3.2.8 Yhteiset yleishallinnon tukitehtävät

Hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueella hoidettaisiin myös eräitä yhteisiä yleishallinnon tukitehtäviä. Vastuualue antaisi keskitettyä asiantuntijatukea oikeudellisissa asioissa virastojen johdolle esimerkiksi julkisuuslakiin, hankinta- ja sopimusjuridiikkaan, valtion saatavien perintään sekä yleistä hallinto- ja virkamiesoikeutta koskevissa asioissa. Lisäksi vastuualue osallistuisi aluehallintovirastojen arvonimi-prosessiin koordinoimalla prosessia ja hoitamalla prosessiin liittyvien lausuntojen pyytämisen. Varsinainen arvonimilausuntojen sisällöllinen valmistelu, esittely ja ratkaiseminen tehtäisiin kussakin aluehallintovirastossa. Aluehallintovirastojen oman henkilöstön kunniamerkkien osalta vastuualue koordinoisi prosessia ja toimittaisi henkilölistaukset virastoille. Myös näiltä osin valmistelu, esitykset ja luovutukset tapahtuisivat kussakin aluehallintovirastossa.

3.3 Hallinto- ja kehittämispalveluiden organisointi

Kehittämis- ja hallintopalvelut organisoitaisiin vastuualueeksi, joka sijoitettaisiin XX aluehallintovirastoon. Vastuualueen toimialueena olisi koko valtakunta Ahvenanmaan maakuntaa lukuun ottamatta.

Kehittämis- ja hallintopalvelut –vastuualueen hallinnollista asemaa koskisivat seuraavat aluehallintovirastoista annetun lain säännökset:

-10 §:n 1 momentin säännös toiminnallisesta ohjauksesta, jonka mukaan valtiovarainministeriö huolehtii viraston yhteisiä toimintoja ja muita viraston yhtenäisen toiminnan kannalta tarpeellisia toimenpiteitä koskevasta toiminnallisesta ohjauksesta.

-11 §:n 2 momentin säännös vastuualueen johtamisesta, jonka mukaan aluehallintoviraston vastuualuetta johtaa vastuualueen päällikkö, joka vastaa vastuualueen toiminnan tuloksellisuudesta ja tulostavoitteiden saavuttamisesta.

-12 §:n 1 momentin säännös asioiden ratkaisuvallasta, jonka mukaan aluehallintoviraston johtaja ratkaisee viraston toimivaltaan kuuluvat asiat, jollei niitä ole säädetty tai työjärjestyksessä määrätty viraston muun virkamiehen ratkaistaviksi.

-12 §:n 2 momentin säännös otto-oikeuden käyttämisestä, jonka mukaan aluehallintoviraston johtaja voi ottaa ratkaistavakseen asian, jonka viraston virkamies työjärjestyksen mukaan saa ratkaista.

-13 §:n 1 ja 2 momenttien säännökset aluehallintovirastojen työjärjestyksestä, joiden mukaan aluehallintoviraston hallinnon ja toimintojen järjestämisestä sekä asioiden valmistelusta ja ratkaisemisesta, lukuun ottamatta ympäristölupa-asioiden ja työsuojelun tehtäviä hoitavia vastuualueita, määrätään viraston työjärjestyksessä, josta päättää viraston johtaja. Aluehallintoviraston vastuualueella voi tarvittaessa olla työjärjestys, jossa voidaan antaa tarkempia määräyksiä vastuualueen toimintojen järjestämisestä sekä henkilöstön tehtävistä ja työskentelypaikkakunnista. Vastuualueen työjärjestyksestä päättää vastuualueen päällikkö.

-14 §:n 1 momentin säännös vastuualueiden päällikön nimittämisestä, jonka mukaan aluehallintoviraston vastuualueiden päälliköt, lukuun ottamatta työsuojelun vastuualueen päällikköä, nimitetään määrääjäksi. Vastuualueen päällikön nimittää vastuualueen toiminnallisesta ohjauksesta päävastuussa oleva ministeriö tai se keskushallinnon virasto, jonka tehtäväksi ohjaus on erikseen säädetty.

-14 §:n 2 momentin säännös vastuualueen virkamiesten nimittämisestä, jonka mukaan perustettavan vastuualueen henkilöstön nimittää viraston johtaja, jollei viraston työjärjestyksessä toisin määrätä.

Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueen tehtävänä on tuottaa sille kuuluvia hallinto- ja kehittämispalveluja tasapuolisesti kaikille aluehallintovirastoille. Vastuualueen tehtävä puoltaa sitä, että vastuualueen asema suhteessa sen sijaintialuehallintoviraston muuhun toimintaan ja johtamiseen järjestettäisiin viraston työjärjestyksellä varsin itsenäiseksi. Hallintopalveluiden kokoamisen valmistelutyössä on lähdetty siitä, että hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueen päällikölle eli hallintojohtajalle sekä tämän määräämille virkamiehelle tulisi aluehallintoviraston työjärjestyksellä määrätä ratkaisulta vastuualueelle kuuluvissa asioissa. Samoin viraston työjärjestyksellä olisi perusteltua määrätä, että vastuualueen henkilöstön nimittää vastuualueen päällikkö.

Vastuualueen sisäinen organisoituminen tapahtuisi vastuualueen työjärjestyksellä.

3.4 Kehittämis- ja hallintopalveluiden ohjaus ja vastuualueen johtajan nimittäminen

Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueen toiminnallisesta ohjauksesta huolehtisi aluehallintovirastoista annetun lain 10 §:n 1 momentin mukaisesti valtiovarainministeriö. Kehittämis- ja hallintopalvelut –vastuualueen päällikön nimittäisi aluehallintovirastoista annetun lain 14 §:n 1 momentin mukaisesti valtiovarainministeriö.

3.5 Kehittämis- ja hallintopalveluiden hoitaminen aluehallintovirastoissa

Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueelle määriteltäisiin tulostavoiteasiakirjassa (strateginen tulossopimus) vuosittaiset tai muut lyhyen aikavälin toimintaa ja tehtäviä koskevat tulostavoitteet sekä näitä koskevat taloudelliset resurssit toimintavuodeksi. Tämän lisäksi hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue laatisi vastuualueen yhteisen palvelukuvauksen, joka sisältää toimintokohtaiset osuudet. Palvelukuvaus olisi kuvaus siitä, mitä palveluja ja miten hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue tuottaa kullekin aluehallintovirastolle ja lisäksi siinä määriteltäisiin palvelukuvauksen toteutumisen seuranta- ja arviointimenettelyt. Palvelukuvaus liitettäisiin osaksi kunkin aluehallintoviraston tulostavoiteasiakirjaa.

3.6 Johdon tuen yksikkö

Kaikkiin virastoihin perustettavaksi ehdotettujen johdon tuen yksikköjen tehtävänä olisi huolehtia viraston johtamiseen liittyvistä virastojen ylijohtajien välittömistä tukitehtävistä turvaten osaltaan viraston johtamisen toimintaedellytykset sekä lisäksi huolehtia muista sellaisista viraston hallinto- ja kehittämispalvelutehtävistä, joita ei hoideta valtakunnallisesti aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut – vastuualueella. Yksikössä voitaisiin hoitaa myös muita aluehallintovirastolle erikseen säädettyjä tai määrättyjä tehtäviä. Kunkin aluehallintoviraston johdon tuki -yksikössä työskentelisi 2-3 henkilöä. Henkilöstön määrästä sovittaisiin viraston tulossopimuksessa. Johdon tuki -yksikkö olisi organisoitu vastuualueista erilliseksi toiminnoksi suoraan ylijohtajan alaisuuteen.

Johdon tuen yksikköjen tehtävänä olisi esimerkiksi hoitaa ylijohtajan toiminnan tukemiseen liittyviä tehtäviä kuten ylijohtajan sihteeritehtävät, ylijohtajan määräämät viraston johtamista ja virastokohtaista toiminnan kehittämistä ja muutosjohtamista koskevat tehtävät, strategista tulosohjausprosessia ja strategista suunnittelua ja tuloksellisuusraportointia koskevat virastokohtaiset tehtävät, virastokohtaiset toiminnan ohjausta ja suunnittelua koskevat tehtävät, toimintaympäristön analysointia koskevat virastokohtaiset tehtävät, sidosryhmä- ja viranomaisyhteistyötä sekä aluekehitystä, yhteiskuntasuhteita ja kansainvälisiä suhteita koskevat alueelliset tehtävät, virastojen lausuntojen valmisteluun liittyvät tehtävät sekä sisäiseen turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvät sellaiset tehtävät, jotka eivät kuulu pelastustoimi- ja varautuminen vastuualueen tehtäviksi. Ylijohtajan ja hänen tukenaan toimivan johdon tuen yksikön tehtävänä olisi myös edistää aluehallintovirasto vastuualueiden välistä yhteistyötä ja toteuttaa poikkihallinnollista yhteistyötä. Lisäksi aluehallintovirastojen johtoryhmän sihteerin tehtävät hoidettaisiin edelleen kunkin aluehallintoviraston omalla henkilöstöllä. Uuden tiedon tuottamisessa ja toimintaympäristön analysoimisessa johdon tuki -yksiköt tukeutuvat hallinto – ja kehittämispalvelut –vastuualueen tietopalveluihin, joiden tehtävänä on huolehtia tiedon tuottamisen valtakunnallisista periaatteista.

Lisäksi kunkin aluehallintoviraston johdolle jäisi edelleen työnantaja-asemaan liittyvät tehtävät, joihin liittyviä valmistelu- ja esittelytehtäviä osaksi hoidettaisiin johdon tuen yksiköissä aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueen tukemana. Ylijohtaja tai hänen työjärjestyksellä määräämänsä aluehallintoviraston virkamies tekisi edelleen päätökset henkilöstöasioissa aluehallintoviraston vastuualueen tai johdon tuen yksikön esittelystä. Samoin kunkin aluehallintoviraston tulee edelleen järjestää valtion yhteistoimintalain edellyttämä edustuksellinen yhteistoiminta ja työsuojelutoiminta. Työantajatoiminnan tuki kuten henkilöstöpolitiikka sekä ves- ja palkkausjärjestelmän soveltaminen järjestettäisiin hallinto- ja kehittämispal-

velut -vastuualueelta. Vastuu sisäisen valvonnan ja tietoturvallisuuden sekä virastoturvallisuuden järjestämisestä (esimerkiksi virastokohtaiset varautumis- ja pelastussuunnitelmat) säilyisi edelleen viraston ylimmällä johdolla. Tuki näiden tehtävien hoitamiselle tulisi osaksi johdon tuen yksiköstä ja osin hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueelta. Ylijohtajan ratkaistavat viraston henkilöstöä koskevat hallintokantelet esiteltäisiin ylijohtajalle kunkin aluehallintoviraston oman henkilöstön toimesta joko johdon tuen yksiköstä tai viraston vastuualueilta. Aluehallintovirastojen vastuualueiden antaman juridisen tuen lisäksi ylijohtajien yhteinen hallintojuridinen sekä virkamiesoikeudellinen asiantuntijatuki annettaisiin hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueelta.

Taloushallinnon tehtävissä kullakin aluehallintovirastolla säilyisi edelleen velvoite viraston talouden suunnitteluun, seurantaan ja raportointiin kuitenkin siten, että aluehallintovirastojen välisiä käytänteitä yhtenäistetään yhteistyössä hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueen kanssa. Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue tuottaisi lisäksi aluehallintovirastoille ja niiden vastuualueille talouden peruseräraportoinnin. Johdon tuki -yksikkö vastaisi johdon ja viraston jakamattoman määrärahan hankinnoista, laskujen hyväksynnästä ja laskutuksesta. Kukin aluehallintovirasto vastaisi viraston irtaimiston hallinnasta, mutta hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue hoitaisi käytännössä irtaimistorekisterin ylläpidon ja irtaimiston luetteloinnin.

Ylijohtajien tarvitsemat kuljetuspalvelut toteutettaisiin uudessa toimintamallissa hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueen toimesta joko vastuualueen omana toimintana tai ostopalveluna. Poikkeustilanteiden hallintaan on tarkoitus laatia uusi valtakunnallinen toimintasuunnitelma.

4 Esityksen vaikutukset

Henkilöstövaikutukset

Hallintopalvelujen vastuuyksiköissä henkilöstömäärä oli vuoden 2013 lopussa 132,7 htv:tä. Aluehallintovirastojen hallintotehtävien erikoistumisyksiköissä ja -tehtävissä henkilöstömäärä oli 33,7 htv:tä vuonna 2013. Kysymyksessä oleva muutos koskee siten noin 166 htv:tä. Näistä suurin osa siirtyisi uudelle hallinto- ja kehittämispalvelut vastuualueelle. Kaikki muutoksen kohteena olevat henkilöt ovat virkasuhteisia.

Aluehallintovirastojen henkilöstökehyksissä hallinnolle on laskettu yhteensä 30 htv:n vähennystavoite vuoden 2017 loppuun mennessä. Hallinnollisten tehtävien kokoamisen on tarkoitus mahdollistaa tämän vähennyksen toteuttaminen. Henkilöstövähennykset on tarkoitus toteuttaa luonnollisen poistuman kautta.

Aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut - vastuualueen perustamisen myötä kuhunkin aluehallintovirastoon perustetaan aluehallintoviraston johdon tuen yksikkö, jonka resurssiksi esitetään aluehallintovirastokohtaisesti 2-3 henkilötyövuotta. Näiden henkilöiden tehtävät ja määrä voi vaihdella aluehallintovirastoittain. Johdon tuen yksiköihin voidaan arvioida sijoittuvan yhteensä enintään 18 htv:tä.

Kysymyksessä on hallinnollisten tehtävien uudelleenorganisointitilanne, jossa tehtävät jakautuvat uudelle aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut - vastuualueelle sekä perustettavaan johdon tuen yksikköön. Peruslähtökohtana on henkilöstön tasapuolinen kohtelu uudelleenorganisointitilanteessa. Muutos koskee nykyistä hallintopalvelujen vastuuyksiköiden ja hallinnon erikoistumisyksiköiden ja – tehtävien henkilöstöä sekä suoraan ylijohtajan alaisuudessa olevia henkilöitä lukuun ottamatta maistraattien ohjaus- ja kehittämysyksikköä ja aluehallintovirastojen sisäisen tarkastuksen yksikköä sekä peruspalvelujen arvioinnin kehittämisen erikoistumistehtävää.

Sijoittumisen osalta henkilöstö voidaan jakaa kolmeen ryhmään:

- 1) Johdon tuen yksikköihin siirtyvät/ hakeutuvat
- 2) Viraston sisäisesti uudelle aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut - vastuualueelle sijoitettavat
- 3) Virkamieslain 5 a §:n perusteella aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueelle toiseen aluehallintovirastoon siirtyvät.

Muutoksen kohteena olevan henkilöstön kanssa käydään muutoskeskustelut. Johdon tuki -toiminnon tehtävien osalta järjestetään ilmoittautumismenettely, jossa henkilön on ilmoitettava johdon tuen yksikköön. Ennen ilmoittautumismenettelyä määritellään tehtävänkuvat, joihin ilmoitaudutaan sekä tehtävien palkkaus. Johdon tuen yksikköjen osalta henkilöstö voi ilmoittautua myös toisen aluehallintoviraston johdon tuen yksikköön kuin missä henkilö nykyisin työskentelee. Johdon tuen yksikköjen henkilöstö on tarkoitus valita 12.1.2015 mennessä.

Johdon tuen yksikköjen valintojen jälkeen muu henkilöstö sijoitetaan 1.3.2015 alkaen XX aluehallintovirastoon hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueelle seuraavia periaatteita noudattaen:

XX aluehallintovirastossa, johon hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue sijoittuu, työskentelevien virkamiesten virat ja viranhoitajat sijoitetaan uudelle perustettavalle hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueelle.

Muissa aluehallintovirastoissa työskentelevät sijoittuvat virkamieslain 5 a §:n perusteella XX aluehallintovirastoon, johon tehtävät siirtyvät. Virka voidaan näissä tapauksissa siirtää ilman 5 §:ssä tarkoitettua virkamiehen suostumusta, jos virka siirretään virkamiehen työssäkäyntialueella tai työssäkäyntialueelle. Mikäli viran tehtävät muuttuvat olennaisesti, sovelletaan virkamieslain 5 c §:ä.

Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueen henkilöstön osalta lopullinen tehtäviin sijoittuminen tapahtuu sen jälkeen, kun vastuualueen johto ja esimiehet on valittu.

Aluehallintovirastojen hallinnollisten tehtävien kokoaminen merkitsee osalle henkilöstöä työnantajaviraston muuttumista. Virkasuhde jatkuu keskeytyksettä uudessa virastossa. Koska sekä luovuttavassa että vastaanottavassa virastossa on käytössä sama palkkausjärjestelmä, ei siirtymisestä aiheudu palkkatason turvaamiseen liittyviä toimenpiteitä.

Siirtyvään henkilöstöön sovelletaan aluehallintovirastojen palkkausjärjestelmää normaalien menettelytapojen mukaisesti. Valtion virka- ja työehtosopimuksen allekirjoittamispöytäkirjan liitteen mukaan, jos työnantaja tekisi aloitteen vakinaisessa palvelussuhteessa olevan henkilön tehtävien muuttamiseksi, joka johtaa vaativuustason alenemiseen eikä henkilö suostu muutokseen, työnantajan on selvitettävä mahdollisuus järjestää henkilölle nykyisen vaativuustason mukaiset tehtävät. Henkilön tehtäväkohtaista palkanosaa ei tehtävämuutoksen johdosta alenneta 24 kalenterikuukauden aikana tehtävien sanotusta muutoksesta. Työnantaja jatkaa entisen vaativuustason mukaisten tehtävien mahdollisuuden selvittämistä tämän ajan.

Taloudelliset vaikutukset

Aluehallintovirastojen hallinnollisten tehtävien kokoamisella voidaan saavuttaa merkittäviä taloudellisia hyötyjä. Tehtävien kokoamisella voidaan vähentää henkilöstötarvetta hallinnollisissa tehtävissä. Aluehallintovirastojen henkilöstökehyksissä vuodelle 2014 ja alustavissa henkilöstökehyksissä vuosille 2015-2017 hallintotehtäville on laskettu yhteensä 30 htv:n vähennystavoite vuoden 2013 henkilötyövuosikehykseen verrattuna. Tämä vastaa vuosien 2013-2017 välisessä vertailussa n. 1,6 miljoonan euron menosäästötavoitetta näissä tehtävissä ja pelkästään henkilöstömenoja koskien. Säästöillä katetaan osa aluehallintoviraston toimintamenomomentille kehyksissä 2014-2018 tehdyistä vähennyksistä ja pyritään osaltaan turvaamaan riittävä resursointi virastojen substanssitehtäviin.

Tehtävien kokoamisen myötä tavoitteena on saada aikaan toiminnallisia prosessikulojen säästöjä. Toimintatapoja ja -prosesseja kehittämällä sekä toimintaa yhdenmukaistamalla toiminnan tulisi tehostua, tuottavuuden sekä myös laadun parantua. Aluehallintovirastojen hallinnollisten tehtävien hoidossa pyritään sisäisen keskittämisen lisäksi hyödyntämään mahdollisimman täysimääräisesti valtion yhteisten palveluiden tuottajien palveluja, kuten Senaatti-Kiinteistöt, Hansel ja Palkeet.

Toimitilamenojen osalta säästöjä voidaan saada aikaan henkilöstön vähentymisen myötä. Arkistotilojen tarve vähenee tulevaisuudessa. Tavoitteena on saada noin 10 %:n (n. 240 m²) arkistotilasäästöt kahden vuoden aikana. Toimitilojen ohjaus ja rahoitus sekä toimistokalusteiden hankintaan ja muuttoihin varattavat määrärahat keskitetään hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueelle. Myös toimitiloihin liittyvistä sopimuksista vastaa hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue. Ratkaisu mahdollistaa virastojen toimitilojen kehittämisen entistä yhtenäisemmin periaattein ja tätä kautta toimitilojen tehostamiselle asetettavien tavoitteiden paremman saavuttamisen. Toimitilakulut ovat aluehallintovirastojen toiminnan kuluista noin 11 %:ia.

ICT-palveluihin liittyen taloudellisten vaikutusten arvioidaan olevan vähäiset. Pääosa tietohallintopalveluihin liittyvistä muutoksista voidaan hoitaa nykyisin sopimuksiin liittyvinä palvelupyyntöinä. Muutoksen johdosta täytyy kuitenkin varautua julkaisujärjestelmiin ja tietojärjestelmien (Kieku) tietosisältöihin liittyviin muutoksluihin (30 000 – 50 000 euroa).

Edellä todetut taloudelliset vaikutukset kohdistuvat aluehallintoviraston toimintamenomomenttiin 28.40.01. ja toimenpiteet toteutetaan kehyksen puitteissa.

Kielelliset vaikutukset

Valtakunnallisesti hoidettavat hallinto- ja kehittämispalvelutehtävät ovat pääosin aluehallintovirastojen sisäiseen hallintoon ja kehittämistoimintaan liittyviä tehtäväkokonaisuuksia. Osa tehtäväkokonaisuuksista on jo nykyisin hoidettu valtakunnallisesti keskitetysti. Virastojen sisäisten hallinto- ja kehittämistehtävien uudelleenorganisointi ei lähtökohtaisesti koske sellaisia aluehallintovirastojen tehtäviä, jotka ovat asiakasrajapinnassa ja joilla olisi kielellisestä näkökulmasta vaikutuksia aluehallintovirastojen asiakkaisiin. Poikkeuksena tästä ovat aluehallintovirastojen viestintäpalvelutehtävät sekä asiakirjahallintotehtävät, joilla on rajapinta myös asiakkaisiin. Hallinto- ja kehittämispalvelutehtävien hoitaminen molemmilla kansalliskielillä tulee siten erityisesti näissä tehtävissä varmistaa perustuslain, kielilain ja valtion henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain mukaisesti.

Koska hallinto- ja kehittämispalvelut vastuualueen toimialueeseen kuuluu koko maa Ahvenanmaan maakuntaa lukuun ottamatta, on hallinto- ja kehittämispalvelut – vastuualue kaksikielinen. Perustuslain ja kielilainsäädännön hallinto- ja kehittämispalvelutehtävien hoitamiselle asettamat velvoitteet eivät muutu uudelleenorganisoinnissa niihin aluehallintovirastoihin nähden, jotka nykyisin ovat kaksikielisiä (Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Lounais-Suomen aluehallintovirasto ja Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto). Sen sijaan nykyisin yksikielisten Lapin aluehallintoviraston, Itä-Suomen aluehallintoviraston ja Pohjois-Suomen aluehallintoviraston toimialueilla hallinto- ja kehittämispalvelut hoitava viranomainen muuttuu yksikielisestä kaksikieliseksi. Tehtävien keskittämisellä voidaan kielellisestä näkökulmasta nähdä siten hyötyjä, kun aiemmin eri aluehallintovirastoihin jakautunutta asiantuntemusta myös kielen osalta voidaan jatkossa hyödyntää keskitetysti kaksikielisessä koostussa hallinnossa.

Aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelutehtävät hoidetaan myös tulevaisuudessa alueellisesti hajautetusti. Tämä koskee myös asiakasrajapinnassa olevia viestintä- ja asiakirjahallintotehtäviä. Vastuualueelle sijoitetun henkilöstön, mukaan lukien esimiesten, virkapaikkana voi olla muun aluehallintoviraston toimipiste kuin sen aluehallintoviraston, johon vastuualue organisatorisesti sijoitetaan. Viestintätehtävien osalta tarkoituksena on, että kussakin aluehallintovirastossa on viestinnän vastuuhenkilö, jonka vastuulle kuuluu valtakunnallisten tehtävien lisäksi sijaintiviraston viestintätehtävät. Koska asiakasrajapinnassa olevat tehtävät hoidetaan edelleen alueellisesti, ei sillä, missä vastuualueen sijaintiviraston päätoimipaikka eli vastuualueen hallinnollinen päätoimipaikka sijaitsee, ole tosiasiallisia vaikutuksia kielellisten oikeuksien toteutumiseen. Aivan kuten nykyisinkin tulee työnantajan varmistaa, että vastuualueen henkilöstöllä on myös käytännössä tehtävien edellyttämä kielitaito. Kaikkien työntekijöiden ei tarvitse osata molempia kieliä, mutta tehtävät on järjestettävä niin, että palvelu turvataan molemmilla kielillä. Tämä turvaamisvelvoite korostuu erityisesti kaksikielisten aluehallintovirastojen toimialueilla annettavissa palveluissa. Tältä osin tilanne ei kuitenkaan tule muuttumaan nykyisestä, koska myös nykyisin tehtävät on kaksikielisissä aluehallintovirastoissa tullut järjestää niin, että palvelut on turvattu molemmilla kielillä.

Hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueelle siirtyviä tehtäviä hoitaville virkamiehille ei ole nykyisin säädetty erityisiä kelpoisuusvaatimuksia lukuun ottamatta kun-kin aluehallintoviraston hallintopalvelujen vastuuyksikön johtajan virkaa, jonka kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto. Myös hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueen johtajan virkaan esitetään säädettyä kelpoisuusvaatimukseksi ylempi korkeakoulututkinto. Kootun hallinnon virkoihin, joihin vaaditaan korkeakoulututkintoa kelpoisuusvaatimuksena, sovelletaan valtion kaksikieliselle viranomaiselle säädettyjä kielitaitoa koskevia kelpoisuusvaatimuksia.

Aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelutehtävien uusi organisointi ei muuta palveluiden antamisen tapoja siten, että muutoksella voitaisiin arvioida olevan kielteisiä vaikutuksia kielellisten oikeuksien toteutumiselle. Koska kielellisten oikeuksien toteutuminen voidaan jatkossakin varmistaa samoilla käytännössä toteutettavilla toimenpiteillä kuin tähänkin asti, ei hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueenhenkilöstölle ei ole tarkoituksenmukaista säätää erityisiä kielitaitoa koskevia kelpoisuusvaatimuksia. Aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalveluiden tuottaminen aidosti molemmilla kansalliskielillä tulee varmistaa aivan kuten nykyisinkin tehtävien organisoinnissa kielelliset näkökulmat huomioon ottamalla, henkilöstön koulutuksella sekä edellyttämällä, että tehtäviä hoitavilla henkilöillä on käytännössä tehtävien edellyttämä kielitaito.

(Täydentyä jatkovalmistelussa)

5 Asian valmistelu

Valtiovarainministeriö asetti 29.10.2013 projektin valmistelemaan aluehallintovirastojen hallinnollisten tehtävien kokoamista. Projektin asettamispäätöstä täydennettiin 28.5.2014 tehtävien ja organisoinnin osalta. Uuden perustettavan vastuualueen toimintakyky on varmistettava ennen sen toiminnan käynnistymistä. Merkittävä tekijä palvelukyvyn takaamiseksi on se, että vastuualueen johtaja ja myös esimiehet ehdittään valita ennen toiminnan käynnistymistä. Valtiovarainministeriö on 18.9.2014 antamallaan päätöksellä asettanut muutoksen voimaan tulon tavoiteajaksi 1.3.2015. Projektin toimikausi on 1.11.2013– 28.2.2015.

Projektin tavoitteena on, että tehtävien kokoamisella voidaan vähentää henkilöstötarvetta hallinnollisissa tehtävissä ja yhtenäistää toimintaa palvelujen laatu ja saatavuus turvaten. Projektin tehtäväksi annettiin tehdä esitys aluehallintovirastojen hallinnollisten tehtävien (hallintopalvelut ja erikoistumisyksiköt) kokoamiseksi yhden aluehallintoviraston alaisuuteen henkilöstön kuitenkin työskennellessä alueellisesti hajautettuna. Projektiryhmässä olivat edustettuina valtiovarainministeriö, kaikki aluehallintovirastot sekä henkilöstöjärjestöt JHL ry, Pardia ry ja Juko ry. Lisäksi projektin työskentelyyn osallistuivat asiantuntijoina aluehallintovirastojen erikoistumisyksiköiden edustajat.

Projekti antoi työstään 11.4.2014 yksimielisen väliraportin, josta järjestettiin lausuntokierros. Ehdotettu asetusta perustuu pääosin väliraportissa tehtyihin ehdotuksiin. Lausunnon antoivat kaikki aluehallintovirastot ja Ahvenanmaan valtionvirasto. Aluehallintovirastoja ohjaavista viranomaisista lausunnon antoivat valtiovarainminis-

teriö (budjettiosasto, henkilöstö- ja hallintopolitiikkaosasto ja kehittämis- hallinto- toiminto) opetus- ja kulttuuriministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, ympäristömi- nisteriö ja Evira. Sisäministeriö sekä Kilpailu- ja kuluttajavirasto ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa väliraportin ehdotuksista. Lausuntoa eivät antaneet työ- ja elin- keinoministeriö, maa- ja metsätalousministeriö eikä Tukes. Lisäksi lausunnon antoi kolme henkilöstöjärjestöä: Pardia ry, JHL ry ja JUKO ry.

Aluehallintovirastot antoivat lausunnoissaan pääasiassa hallinnon tehtävien kokoa- mista puoltavaa palautetta. Huomiota kiinnitettiin mm. projektin kytkemiseen koko valtionhallintoa koskevaan uudistamiseen. Väliraportissa ei työsuojelun vastuualuei- den mielestä pystytty arvioimaan tuottavuutta kokonaisvaltaisesti. Huomiota kiinni- tettiin koko tuotantoketjun huomioimiseen eri toteuttamisvaihtoehtoisissa.

Henkilöstöjärjestöjen antamassa palautteessa kohdistettiin huomiota mm. keskittämi- sen riskien kartoittamiseen, vastuualueen aloittamisen aikatauluun, toiminnan tavoit- tetilan ja hyötyjen täsmälliseen esittämiseen ja hallinnon kokoamisen ratkaisun kyt- kemiseen valtionhallinnon muihin uudistamishankkeisiin kuten VIRSU- hankkee- seen.

Valtiovarainministeriön budjettiosasto kiinnitti omassa lausunnossaan huomiota hen- kilöstömenosäästöjen lisäksi vuosien 2015-2018 kehyspäättöksen tavoitteiden saavut- tamiseen.

Toimintokokonaisuuksia koskevassa lausuntopalautteessa esimerkiksi yhteisen työ- suojelupäällikön järjestäminen sai varovaista kannatusta, samalla muistutettiin työn- antajaa siitä, että työsuojelutoiminta on järjestettävä työsuojelun yhteistoimintaa kos- kevien säännösten mukaisesti.

Kootun hallinnon organisaatiota koskevassa lausuntopalautteessa nousi esille asiakir- jahallinnon ja tietohallinnon rajapinnan selkiyttäminen. Osa aluehallintovirastoista ja henkilöstöjärjestöistä esitti poikkeavana esityksenä väliraporttiin nähden tietoyksikön ja asiakirjahallinnon yhdistämistä. Kootun hallinnon ohjausta ja johtamista koskevas- sa lausuntopalautteessa toistui hallintojohtajan roolin selkeyttäminen suhteessa vas- tuualluutta isännöivän aluehallintoviraston ylijohtajaan. Hallinnon sijoittamispaik- kaselvityksen osalta osa aluehallintovirastosta toivoi omaa virastoa, sijoittamista sel- laiseen aluehallintovirastoon, jossa ovat edustettuina kaikki vastuualueet tai sijoitta- mista kaksikielisyys edellytykset täyttävään aluehallintovirastoon.

Johdon tuen yksikköihin liittyen lausuntopalautteessa kiinnitettiin huomiota ylijohta- jan tukitehtävien riittävän resursoinnin turvaamiseen ja aluehallintovirastojen mah- dollisuuteen vaikuttaa johdon tuen yksiköiden tehtävien muodostumiseen.

Asetusluonnoksesta pyydettiin lausunnot (täydentyy jatkovalmistelussa)

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

2 §. Aluehallintovirastojen organisaatio ja tehtävänjako. Pykälässä säädettäisiin alue- hallintovirastojen organisaatiosta ja tehtävänjaosta. Asetuksen rakennetta muutetta- siin voimassa olevaan sääntelyyn nähden siten, että nykyisen vastuualueiden sijoit-

tumista ja niiden toimialueita koskevan 3 §:n sisältö otettaisiin osaksi 2 §:ää. Tältä osin muutos olisi tekninen. Pykälä vastaisi myös sisällöllisesti suurelta osin voimassa olevaa 2 ja 3 §:ää. Sisällöllisenä muutoksena pykälään lisättäisiin uusi valtakunnallinen aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue sekä kuhunkin aluehallintovirastoon sijoitettavat johdon tuen yksiköt ja poistettaisiin säännös hallintopalvelujen vastuuyksiköstä.

Pykälän 1 momentissa lueteltaisiin kaikissa aluehallintovirastoissa olevat vastuualueet eli peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualue, opetus- ja kulttuuritoimi -vastuualue sekä pelastustoimi ja varautuminen -vastuualue. Vastuualueiden tehtävät määritettäisiin aluehallintovirastoista annetun lain 4 §:n tehtäväluettelon kautta. Momentti ei sisällä sisällöllisiä muutoksia voimassa olevaan sääntelyyn nähden, mutta ehdotetusta 2 ja 3 §:n yhdistämisestä johtuen säännös on rakenteellisesti uudenlainen. Ruotsinkieliseen asetukseen ehdotetaan tehtäväksi kielellinen korjaava muutos siten, että opetus- ja kulttuuritoimi –vastuualueen nykyinen ruotsinkielinen nimi ”ansvarsområdet för undervisnings- och kulturverksamhet” ehdotetaan muutettavaksi nimeksi ”ansvarsområdet för undervisnings- och kulturväsendet”.

Pykälän 2 momentissa lueteltaisiin ne aluehallintovirastojen vastuualueet, joiden toimialueista ja sijoittumisesta aluehallintovirastoihin säädetään erikseen. Näitä ovat ympäristölupavastuualue ja työsuojelun vastuualue. Ympäristölupavastuualueen osalta toimialueista ja sijoittumisesta säädetään ympäristöministeriön asetuksella ja työsuojelun vastuualueen osalta toimialueista ja sijoittumisesta säädetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Säännös vastaisi sisällöllisesti voimassaolevaa sääntelyä, mutta ehdotetusta 2 ja 3 §:n yhdistämisestä johtuen säännös on rakenteellisesti uudenlainen.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin uudesta aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueesta, johon ehdotetaan koottavaksi nykyisin eri aluehallintovirastoihin sijoitetuissa erikoistumisyksiköissä tai muuten keskitetysti hoidettavat hallinto- ja kehittämispalvelutehtävät sekä pääosa aluehallintovirastojen hallintopalvelujen vastuuyksiköissä nykyisin tehtävistä hallinto- ja kehittämispalvelutehtävistä. Vastuualue sijoittuisi XX aluehallintovirastoon. Aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueita olisi vain yksi ja sen toimialueeseen kuuluisi koko maa Ahvenanmaan maakuntaa lukuun ottamatta. Asetuksen 5 a §:ssä säädettävien tavoin vastuualueen tulisi kuitenkin antaa tarvittaessa tukea Ahvenanmaan valtionvirastolle vastuualueelle kuuluvissa tehtävissä.

Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueen tehtävänä olisi hoitaa kaikkien aluehallintovirastojen sisäisen toiminnan hallinto- ja kehittämispalveluja koskevat tehtävät siten kuin myöhemmin asetuksen 5 ja 5 a §:ssä säädetään. Organisatorisesti vastuualue olisi yhden aluehallintoviraston vastuualue, mutta se tuottaisi sen tehtäväksi kuuluvat palvelut tasapuolisesti kaikille aluehallintovirastoille. Momentin viimeisessä virkkeessä todettaisiin, että aluehallintovirastojen työsuojelun tehtävien yhteisten tukipalvelujen järjestämisestä säädetään erikseen. Näillä työsuojelun tehtävillä viitataan Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueella toimivan työsuojelun vastuualueiden yhteisen tukipalveluyksikön tehtäviin. Työsuojelun vastuualueiden yhteisistä tukipalvelutehtävistä on aluehallintovirastoista annetun lain 6 §:n 2 momentin nojalla säädetty sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella eräiden aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueiden toimialueista (930/2009). Sosiaali-

ja terveysministeriön asetuksen 2 §:n mukaan Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue huolehtii aluehallintovirastojen työsuojelun valvontaan liittyvästä koulutuksen suunnittelusta ja toteutuksesta, viestinnästä sekä valvontaa tukevien tietokantojen ja rekisteritietojen ylläpidosta ja työsuojelunäyttelystä.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin nykyistä 2 §:n 2 momenttia vastaavasti, että aluehallintoviraston vastuualueilla hoidetaan lisäksi muita virastolle erikseen säädettyjä tai määrättyjä tehtäviä.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin uudesta johdon tuen yksiköstä. Kaikissa aluehallintovirastoissa olisi vastuualueista erillisenä toimiva johdon tuen yksikkö, joka hoitaisi sellaisia viraston johtamisen tukitehtäviä sekä muita viraston hallinto- ja kehittämispalvelutehtäviä, joita ei hoideta valtakunnallisesti hallinto- ja kehittämispalvelut-vastuualueella. Johdon tuki –yksiköt toimisivat tiiviissä vuorovaikutuksessa aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueen kanssa. Johdon tuen yksiköissä hoidettavat tehtävät koskisivat esimerkiksi viraston johtamista ja virastokohtaista toiminnan kehittämistä, strategista tulosohtausprosessia ja strategista suunnittelua ja tuloksellisuusraportointia, virastokohtaista toiminnan ohjausta ja suunnittelua sekä viraston talouden suunnittelua, seuranta ja raportointia, toimintaympäristön analysointia, sidosryhmä- ja viranomaisyhteistyötä, työnantaja-asemaan liittyviä tehtäviä sekä ylijohtajan sihteeritehtäviä. Yksikössä hoidettaisiin lisäksi muita virastolle erikseen säädettyjä tai määrättyjä tehtäviä viraston ylijohtajan määräämin tavoin.

Pykälän 6 momentissa olisi nykyistä 2 §:n 4 momenttia vastaava Ahvenanmaan valtionvirastoa koskeva säännös. Säännöstä muutettaisiin vain teknisesti ehdotetusta 2 ja 3 §:n yhdistämisestä johtuen.

3 §. Vastuualueiden sijoittuminen aluehallintovirastoihin ja niiden toimialueet. Pykälän sisältö ehdotetaan siirrettäväksi 2 §:ään ja 3 § kumottaisiin tarpeettomana.

4 §. Johtavat virkamiehet. Pykälä vastaisi muuten voimassa olevaa säännöstä, mutta siitä ehdotetaan poistettavaksi maininta hallintopalvelujen vastuuyksikön päälliköstä sekä lisättäväksi siihen hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueen päällikkö, jonka nimikkeeksi ehdotetaan hallintojohtaja.

5 §. Aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue. Pykälässä säädettäisiin uuden aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueen tehtävistä.

Pykälän 1 momentin 1 kohdassa säädettäisiin vastuualueen tehtäviin kuuluvista henkilöstöhallinnon tehtävistä. Vastuualueen tehtävänä olisi hoitaa henkilöstöpolitiikkaa, henkilöstösuunnittelua, raportointia, rekrytoinnin tukea, palvelussuhdeasioiden ohjausta, neuvontaa ja valmistelua, palkkausjärjestelmän ylläpitoa, valtakunnallista yhteistoimintaa, työajanseurannan ylläpitoa, osaamisen kehittämistä, työhyvinvointia, työterveyshuoltoa ja työsuojelun koordinoitua koskevat tehtävät ja muut sille erikseen määrätty yhteiset henkilöstöhallintoa koskevat tehtävät.

Momentin 2 kohdassa säädettäisiin, että aluehallintovirastojen ja maistraattien palkkaus- ja työnantajapolitiikkaan liittyvät valtakunnalliset tehtävät, ottaen huomioon mitä valtion virkaehtosopimuslain (664/1970) 3 §:n 4 momentissa säädetään. Kyse

on tehtävästä, jota on aiemmin hoidettu aluehallintovirastojen työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikössä Itä-Suomen aluehallintovirastossa.

Momentin 3 kohdassa säädettäisiin vastuualueen tehtäviin kuuluvista kirjanpitoyksikkö- ja taloushallinnon tehtävistä. Vastuualueen tehtävänä olisi hoitaa maksuliikettä, kirjanpitoa, sisäistä laskentaa, toiminta- ja taloussuunnittelua ja seurantaa, matkahallinnan koordinoitua, kustannuslaskentaa ja suoritteiden hinnoittelua koskevat tehtävät, kirjanpitoyksikkötehtävät, talletusten ja aluehallintovirastojen hallussa olevien tulotilien teknistä käsittelyä koskevat tehtävät sekä muut sille erikseen määrätty yhteiset taloushallintoa koskevat tehtävät. Kirjanpitoyksikkötehtävät sekä eräät taloushallinnon muut tehtävät on nykyisin hoidettu Etelä-Suomen aluehallintoviraston valtakunnallisena erikoistumistehtävänä. XX aluehallintovirasto toimisi aluehallintovirastojen ja maistraattien kirjanpitoyksikkönä.

Momentin 4 kohdassa säädettäisiin vastuualueen tehtäviin kuuluvista tietohallinnon tehtävistä. Kyse on tehtävistä, jotka on nykyisin hoidettu valtakunnallisesti Lapin aluehallintovirastoon sijoitetussa aluehallintovirastojen tietohallintoyksikössä. Vastuualueen tehtävänä olisi tietohallintopalvelujen ohjaus, järjestäminen ja laadun seuranta. Vastuualue vastaisi muun muassa tietohallintolaitteiden ja –palveluiden hankinnoista ja palvelusopimusten neuvottelusta, sopimisesta ja ylläpidosta. Vastuualueelle kuuluisi myös tiedonhallinnan ja kokonaisarkkitehtuurityön ohjaus ja kehittäminen, tietoturvan varmistamisen ohjaus ja koordinoitua, riskien hallintamenetelmien tuottaminen, sähköisen asiointin kehittäminen sekä muut sille erikseen määrätty yhteiset tietohallintoa koskevat tehtävät.

Momentin 5 kohdassa säädettäisiin vastuualueen tehtäviin kuulumista kehittämispalvelutehtävistä. Kehittämispalvelutehtäviä on nykyisin hoidettu valtakunnallisesti Etelä-Suomen aluehallintovirastoon sijoitetussa aluehallintovirastojen kehittämisyksikössä. Vastuualueen tehtävänä olisi hoitaa aluehallintovirastojen toiminnan kehittämisen tuki ja kehittämistoiminnan koordinoitua sekä muut sille erikseen määrätty yhteiset kehittämistehtävät.

Momentin 6 kohdassa säädettäisiin, että vastuualueen tehtävänä on huolehtia aluehallintovirastojen viestintätehtävistä työsuojelun vastuualueutta lukuun ottamatta. Työsuojelun vastuualueiden yhteisestä viestinnästä vastaa eräiden aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueiden toimialueista annetun asetuksen mukaan Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueelle sijoitettu työsuojelun vastuualueiden tukipalveluyksikkö

Momentin 7 kohdan mukaan hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue vastaisi aluehallintovirastojen asiakirjahallintotehtävistä ympäristölupavastuualueutta ja työsuojelun vastuualueutta lukuun ottamatta. Vastuualue vastaisi lisäksi koko aluehallintoviraston osalta asiakirjahallinnon yleisestä ohjauksesta. Lisäksi hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue hoitaisi valtakunnallisesti Ahvenanmaan maakuntaa lukuun ottamatta aluehallintovirastojen arkistonmuodostajatehtävät. Aluehallintovirastojen arkisto muodostuisi kuudesta osa-arkistosta.

Momentin 8 kohdan mukaan hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue hoitaisi käännöspalveluiden koordinoititehtävät. Tällä tarkoitettaisiin käännöstoiminnan yleistä ohjausta ja käännöspalveluiden kilpailutuksen toteuttamista. Kunkin aluehallintoviraston tulisi kuitenkin itse vastata muiden kuin viestinnän asiakirjojen kuten esimerkiksi päätösasiakirjojen varsinaisesta käännettämisestä.

Momentin 9 kohdan mukaan hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue hoitaisi aluehallintovirastojen virastopalvelut. Virastopalvelutehtäviin kuuluisivat esimerkiksi virastomestaripalvelut, tilaturvallisuustehtävät, kulunvalvonta, laiteylläpitotehtävät ja puhelinyhdyshenkilötehtävät. Virastopalvelutehtävät ovat pääsääntöisesti toimipaikka- ja kiinteistösidonnoisia. Virastopalvelutehtäviä hoidettaisiin sekä hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueen oman henkilöstön toimesta että ostopalveluina.

Momentin 10 kohdassa säädettäisiin hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueelle kuuluvista toimitila- ja materiaalihallinnon sekä hankintatoimen palveluista. Hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueen tehtävänä olisi hoitaa toimitilahallinnon ohjaus, järjestäminen ja laadun seuranta. Tähän liittyen vastuualue vastaisi toimitilojen hankinnasta sekä toimitiloihin välittömästi liittyvien palvelujen hankkimisesta vastaten myös näiden kustannuksista. Hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueelle kuuluisivat lisäksi materiaalihallinnon ohjaus-, valmistelu- ja tukitehtävät sekä muut sille erikseen määrätyt yhteiset toimitila- ja materiaalihallintoa koskevat tehtävät. Nykyisin Lounais-Suomen aluehallintoviraston tehtävänä on ollut hoitaa eräitä valtakunnallisia toimitilahallinnon ja materiaalihallinnon tehtäviä. Toimitilojen ja toimitiloihin liittyvien palvelujen hankinta on nyt ehdotettavasta poiketen aiemmin tehty kussakin aluehallintovirastossa.

Momentin 11 kohdan mukaan hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueen tehtävänä olisi hoitaa myös yhteiset yleishallinnon palvelut. Näillä palveluilla tarkoitetaan esimerkiksi arvonimi- ja kunniamerkkiprosessien koordinoitua sekä aluehallintovirastojen johdon yhteisen hallintojuridisen asiantuntijatuen tuottamista.

Momentin 12 kohdan mukaan hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueen tehtävänä olisi hoitaa julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetussa laissa (223/2007) tarkoitettu yhteispalvelusopimuksia koskevan rekisterin ylläpito sekä yhteispalvelun ja siihen osallistuvien valtion viranomaisten yhteistyön valtakunnalliset kehittämistehtävät. Kyse on tehtävistä, jotka on nykyisin hoidettu valtakunnallisena erikoistumistehtävänä Etelä-Suomen aluehallintovirastossa.

Momentin 13 kohdan mukaan hallinto- ja kehittämispalvelut vastuualueella hoidettaisiin valtakunnallisesti apteekkimaksuista annetussa laissa (148/1946) aluehallintovirastoille säädetyt tehtävät. Kyse on apteekkimaksujen maksuunpanoon liittyvistä aluehallintovirastojen tehtävistä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueen virkamiehen virkapaikkana voisi olla myös muun aluehallintoviraston toimipaikka kuin XX aluehallintoviraston toimipaikka. Tämä koskee sekä esimiehiä että muuta vastuualueen henkilöstöä. Aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueen palvelut tuotettaisiin alueellisesti hajautetusti vaikka vastuualue sijoituisikin hallinnollisesti osaksi yhden aluehallintoviraston organisaatiota.

5 a §. Hallinto- ja kehittämispalvelujen hoitaminen. Pykälässä säädettäisiin siitä millä tavoin aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueen tulee hoitaa sille kuuluvat tehtävät.

Pykälän 1 momentissa tuotaisiin esille vaatimus palveluiden tasapuolisesta tuottamisesta kaikille aluehallintovirastoille. Vaikka yhden aluehallintoviraston toimivalta ehdotetaan laajennettavaksi käsittämään kaikkien aluehallintovirastojen sisäisten hallinto- ja kehittämispalveluiden hoitamisen, tulee hallinto- ja kehittämispalvelut tuottaa jatkossakin tasapuolisesti ja samoin perustein kaikille aluehallintovirastoille. Se aluehallintovirasto, johon vastuualue sijoitetaan, ei ole etuoikeutetussa asemassa hallinto- ja kehittämispalveluiden saajana muihin aluehallintovirastoihin verrattuna. Hallinto- ja kehittämispalveluiden kokoaminen ei koskisi Ahvenanmaan valtionvirastoa vaan valtionvirasto hoitaisi nykyiseen tapaan sisäiset hallinto- ja kehittämispalvelutehtävänsä itse. Pykälässä ehdotetaan kuitenkin säädettäväksi, että hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueen on annettava tarvittaessa tukea Ahvenanmaan valtionvirastolle vastuualueelle kuuluvissa tehtävissä.

Pykälän 2 momentti sisältäisi voimassa olevaa aluehallintovirastoista annetun asetuksen 11 §:n 4 momenttia vastaavan säännöksen siitä, että aluehallintoviraston ylijohtaja ei voi ottaa ratkaistavakseen hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueelta sen tehtäviin kuuluvia työsuojelun vastuualueen henkilöstön palkkaus- ja työnantaja-politiikkaa sekä tarkentavia virkaehtosopimuksia koskevia asioita.

Pykälän 3 momentin säännös vastaisi voimassa olevan asetuksen 11 §:n 5 momenttia.

Pykälän 4 momentin säännös yhteistyöstä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tietohallinnon kanssa vastaisi sisällöllisesti voimassa olevan asetuksen 8 §:n 3 momentin yhteistyövelvoitetta.

8 §. Aluehallintovirastojen tietohallintoyksikkö. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi, koska aluehallintovirastojen tietohallintoyksikön tehtävät siirtyvät kokonaisuudessaan perustettavalle hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueelle.

9 §. Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialue ja toimivalta eräissä tehtävissä. Pykälä ehdotetaan muutettavaksi siten, että pykälän 2 momentin 2-5 kohdat sekä 4 momentti poistettaisiin, koska 2 momentin 2-5 kohdissa tarkoitetut tehtävät siirtyvät perustettavalle hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueelle. Tällöin myös pykälän 4 momentti käy tarpeettomaksi. Säädösteknisesti muutos toteutettaisiin siten, että koko pykälä muutetaan.

10 §. Lounais-Suomen aluehallintoviraston toimialue ja toimivalta eräissä tehtävissä. Pykälä ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä poistetaan pykälän 3 momentin 3 kohta, koska siinä tarkoitetut tehtävät siirtyvät perustettavalle hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueelle. Valtakunnalliset aluehallintovirastojen sisäisen tarkastukset tehtävät jäisivät edelleen Lounais-Suomen aluehallintovirastolle. Säädösteknisesti muutos toteutettaisiin siten, että koko pykälä muutetaan.

11 §. Itä-Suomen aluehallintoviraston toimialue ja toimivalta eräissä tehtävissä. Pykälä vastaisi muuten voimassa olevaa 11 §:ää, mutta siitä ehdotetaan poistettavaksi säännökset, jotka koskevat Itä-Suomen aluehallintovirastossa nykyisin valtakunnallisesti hoidettavia aluehallintovirastojen ja maistraattien palkkaus- ja työnantajapolitiikkaa koskevia tehtäviä. Kyseiset tehtävät ehdotetaan siirrettäväksi aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueelle. Lisäksi Itä-Suomen aluehallintovirastolle ehdotetaan säädettäväksi uudeksi valtakunnalliseksi erikoistumistehtäväksi venäläisten sotavankien hautojen hoitoon liittyvät tehtävät. Säädösteknisesti muutos toteutettaisiin siten, että koko pykälä muutetaan.

16 §. Virkojen kelpoisuusvaatimukset. Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan aluehallintoviraston ylijohtajalla ja vastuualueen johtajalla sekä hallintojohtajalla olisi kelpoisuusvaatimuksena ylempi korkeakoulututkinto, käytännössä osoitettu johtamistaito ja johtamiskokemus sekä tehtävän edellyttämä monipuolinen kokemus. Säännös vastaa muuten sisällöltään voimassa olevaa säännöstä, mutta siihen on lisätty perustettavan hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueen päällikkönä toimivan hallintojohtajan viran kelpoisuusvaatimukset, jotka vastaisivat muiden vastuualueiden johtajien virkojen kelpoisuusvaatimuksia. Pykälän 1 momentin 2 kohdasta poistettaisiin siinä oleva viittaus 5 §:ssä tarkoitetun hallintopalvelujen vastuuyksikön johtajaan, koska tällaista tehtävää aluehallintovirastoissa ei enää ehdotetun hallinto- ja kehittämispalvelujen kokoamisen jälkeen ole. Pykälän 2 momentti ei muuttuisi. Säädösteknisesti muutos toteutettaisiin siten, että koko pykälä muutetaan.

VOIMAANTULO

Asetus ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2015.

Asetukseen ehdotetaan sisällytettäväksi voimaantulosäännös, jonka mukaan aluehallintovirastoissa XX aluehallintovirastoon siirtyvissä tehtävissä tehdyt sopimukset ja sitoumukset samoin kuin niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät tämän asetuksen tullessa voimaan XX aluehallintovirastolle. Kyse on esimerkiksi toimitiloihin liittyvistä sopimuksista sekä nykyisin Lapin aluehallintoviraston osana toimivan aluehallintovirastojen tietohallintohallintoyksikön tekemistä tietohallintoon liittyvistä sopimuksista.